

HORYDOLY

Tibet

**TIBEŤANÉ ŽADAJÍ
SVOBODU – NIC VÍČ!**

**PRACOVAL JSEM
V TOVÁRNĚ
NA ALJAŠCE**

**SKANZENY
ZASVĚCENÉ STROJŮM**

GROSSGLOCKNER
LYŽAŘI • HOROLEZCI • TURISTÉ

BRDY
STŘEDOČESKÉ
HORY

04

9 771802 008013

Doma v přírodě

Regatta
GREAT OUTDOORS®

www.sportkoncept.cz
info@sportkoncept.cz

KDYŽ PADÁ FÖHN

Foto: Alex Luczy

O padavý vítr známý v Alpách pod označením föhn, je smrtelně nebezpečný. V zimě přináší rychlé oteplení, po kterém padají laviny, a v létě s ním přicházejí sněhové bouře. Není radno být v takových chvílích na horolezecké nebo lyžařské túře! Obávaný föhn přišel do Bernského Předalpí 3. února. Snímek je pořízený ve švýcarském údolí Diemtigtal na skalním hřebeni nad Fildrichem. ■

Co si myslíte...

SUCHO V BOTÁCH HORYDOLY (LEDEN)

"Žebrované kopyto" od českého výrobce Isolit Bravo jsem používal nějakých deset let. Vynikající. Když začal Teplo-uš, půjčil jsem svůj vyhřívač jednou kamarádovi, majiteli Teplo-uše. Byl skoro v šoku, o co je ten můj starý lepší. Dnes takový systém používají i známí výrobci Hotronic a Termi-ic, ale s nimi zkušenost nemám. Teplouše jsem jednou dostal a občas používám taky. V lyžařské botě, kde je zasunutý hluboko, teplo docela vytvoří, ale podle mých zkušeností se v kotníkové botě sotva zahřeje. Pro úplnost musím upozornit, že VYHRÍVAČ je něco jiného než VYSOUŠEČ. Ten druhý vhání do boty vzduch, první tam jen vytváří teplo. . **Ivan**

PŘEPOUŠTĚCÍ VENTIL HORYDOLY (ÚNOR)

Jojo, podobné zařízení používám už roky. Jen je potřeba dodat, že plněné bombičky nejsou věčné. Po několika naplněních přestávají těsnit. Odhaduji tak 5x - 6x. Může to být i sajrajtem z velkých lahví. Nicméně ekologický (i ekonomický) přínos je nesporný. **Vláda**

Bomby si plním od r. 1982 (vařič Husch), problém jsem měl jen jednou, ze začátku. Bombu jsem tehdy přeplnil, ale potom jsem ji nechal na slunci, nafoukla se, ale to se stalo známému s funglovkou. Od té doby - nikdy doplna a vážím bomby, dávám bacha na teplo. Spíš je problém v tom, že poněkolkáté plněná bomba již nemá takovou kapacitu (zůstává v ní sajrajt z plynu) a, jak se píše výše, někdy přestává těsnit ventil. **Palo Č.**

Pozn., v kartuších není čistý butan, ale PB 30/70 (coleman a malej Var) nebo 20/80 (velkej Var) ve prospěch butanu. Propan líp zplynuje při nižších teplotách. **Úplně jinej Martin**

Za roky, co plním bombičky od Varu, můžu potvrdit tato zjištění. Pokud člověk není dement a má doma váhu, riziko výbuchu je naprosto minimální. Větší problém bych viděl v popálení (omrzliny) od stlačeného plynu. Zvláště při použití pochybných přepouštěáků z hadic. Vlastní (kovový) přepouštěák vyrobí prakticky každý soustružník začátečník za max. 300,- Kč a to si i vydělá. Dávat za to okolo 1000,- je přinejmenším blbost, v opačném případě zlodějina. Nejde jen o tradici a úspory, ale někdo, kdo jezdí ven třeba 10x a více za měsíc, spotřebuje těch bomb opravdu hodně. Nevidím důvod proč kupovat nové a starýma (použitelnýma) zaplňovat kontejnery. Znáám lidi, co dodnes plní starý olejový filtr ze škodovky (nebo nějaké takové potvory) a dodnes jim nic nebouchlo. **Belial**

RAINEROVA CHATA: NA SKLENÍČKU HORYDOLY (BŘEZEN)

Jsem jediný, kdo si myslí, že u článku o chatě by měla být i její fotka. Staré boty možná dokreslují atmosféru chaty, ale celkově to naznačuje něco jako: potřebuju rychle "spíchnout" článek o chatě. Sice mám jenom jednu fotku zevnitř, ale proč ne... Něco takového publikovat bych se asi styděl. **MirekZ**

PETR ŠLAJER

Horolezec a turista Petr Šlajer jel do Bukurešti a navštívil Ciuceskovo životní dílo – obří palác, pro který se dodnes nenašlo využití, kterého se dodnes Rumuni trochu bojí a na který jsou dodnes mírně hrdí. Petr byl v paláci jen o málo dřív, než George Bush s Vladimírem Putinem a celou generalitou NATO. Přečtěte si jeho dojmy na stranách 30 - 31.

Kdo je kdo

DOBRODRUŽSTVÍ VE VIRTUALNÍM VĚKU

S Svět je malý, opravdu. Dobrodružství je proto už něco jiného, než dříve. Cestování nás moc nevzrušuje.

Chceme do Alp? Budeme tam po dálnici za pár hodin. Míříme do Himálají? Letadlo nás tam donese za půl dne.

Zábava začíná až na místě. Oproti dřívějším cestovatelům jsme sice o něco ochuzeni, ale za to si můžeme za svůj krátký život dopřát víc zážitků, víc adrenalinu a víc radosti na horách. Navíc o svých alotrích můžete okamžitě dát vědět celému světu. (Jako vykřičník ovšem stojí otázka, zda to někoho zajímá...)

Před dvěma lety jsem horko těžko hledal internetovou kavárnu ve Val di Sole, abych mohl odeslat text s článkem do redakce.

Vloni jsem se na parkovišti pod Glocknerem na terminálu vyfotil s ledovcovým obrem v pozadí a odeslal se po drátech své tchyni. Letos už jsem seděl v Chamonix na schodech před informačním střediskem s notebookem na klíně a spolu s lidmi z celého světa posílal každý den fotky do internetových galerií.

Technický pokrok a globalizace jistě dostihly i vás. Doufám, že kvůli tomu nepřicházíte o dobrodružství. Také v tomto čísle vám nabízíme spoustu inspirace. Zmíněný Glockner je hlavním chodem dnešního menu, Aljaška zákuskem a Brdy polévkou.

Nezapomeňte prosím otevřít strany 38 a 39. Popisujeme život Tibeťanů v komunistické Číně a přejeme jim lepší život!

Kuba Turek
Kuba Turek, šéfredaktor

TÉMA: GROSSGLOCKNER (str. 14-27)

NA VLASTNÍ OČI: Föhn v Bernském Předalpi 4

OHLASY: Co si myslí čtenáři 5

AKTUALITY: Ze světa outdooru 8

FOTOGRAFIE: Feráta Bochette 10

PRÁVĚ TEĎ: Neotáčejte se v pralese 12

SKIALPINISMUS: Stará Kalská cesta na Glockner 14

HOROLEZECTVÍ: Stüdlgrat 20

ALPINISMUS: Hoffmannova cesta na Glockner 22

LEDOVÉ LEZENÍ: Pallaviciniho rokle 26

PĚŠÍ TURISTIKA: Výprava do Brd 28

CESTOVÁNÍ PO EVROPĚ: Palác republiky

v Bukurešti 30

PRÁCE V CIZINĚ: Byl jsem dělníkem

v rybí továrně na Aljašce 32

DĚTI: Skanzeny nejsou jen

domečky 36

DALEKÉ CESTY: Svobodu pro

Tibetany 38

HORSKÁ TURISTIKA: Mont Pelat v

Přímořských Alpách 40

ZÁVODY: Terénní triatlony Xterra 2008 42

JEŽKOVY VOČI: Výroba lavinové lopaty 44

SVĚT OUTDOOROVÉHO VYBAVENÍ: Novinky na trhu 46

NA DVOU KOLECH: České dráhy prohrály soud s cyklistou ... 49

NA VODĚ: Řeky, říčky, potoky 50

TADY JE KRAKONOŠOVO: Zprávy z českých hor 52

V TATRÁCH: Zprávy z nejmenších velehor 54

OUTDOOR EXPRESS: Cestovní průmysl a out-
doorový byznys 56

STORY Z TITULKY: Free Tibet! 58

14 STARÁ KALSKÁ
CESTA NA
GLOCKNER

38 SVOBODU
PRO TIBET

22 HOFFMANNOVA CESTA NA GLOCKNER

26 PALLAVICINIHO ROKLE

40 MONT PELAT V PŘÍ- MORSKÝCH ALPÁCH

28 VÝPRAVA DO BRD

32 BYL JSEM DĚLNÍKEM V RYBÍ TOVÁRNĚ NA ALJASCE

Horydoly - outdoor magazín, číslo 21. DUBEN 2008 (IV), ISSN: 1802-0089. **Periodicita:** měsíčník, **Vydavatel:** Turek Media, s.r.o. **Adresa redakce:** Sněžňenkova 6, 106 00 Praha 10 **E-mail:** redakce@horydoly.cz, **Šéfredaktor:** Jakub Turek, jakub.turek@horydoly.cz, **mobil:** +420 728 892 898, **Skype:** jakub_turek, **ICQ:** 344-733-643. **Redaktoři:** René Kujan, rene.kujan@horydoly.cz a Aleš Erbek, ales.erbek@horydoly.cz. **Korektury:** Hana Kloubová. **Na čísle spolupracovali:** Ondřej Bílek, Libor Bolda (oba Tetry.cz), Petr Ptáček (Raft.cz), Mišo Danko, Alex Luczy, Petr Mach (Xterra.cz), Petr Šlajer, Cyril Dušek, Sárka Bláhová, David Gladiš. **Grafika:** Markéta Weberová, weberova.m@centrum.cz. **Obchodní ředitel:** Ondřej Turek, ondrej.turek@horydoly.cz, **mobil:** +420 608 733 888, **Skype:** oturekpraha, **ICQ:** 91-916-149. **Předplatné:** 199 Kč - zvýhodněné roční předplatné. **Objednávky:** SEND Předplatné, P.O.Box 141, 140 21 Praha 4, **tel.:** 225 985 225, **fax:** 225 341 425, **SMS:** 605 202 115, **E-mail:** send@send.cz, www.send.cz.

Fotografie na titulní straně: Tibet čeká na svobodu

HORYDOLY 7

BICYKLY V PRAŽSKÝCH TRAMVAJÍCH

V Praze je možné od apríla jezdit s kolem nejen metrem a vlakem, ale také tramvají. Bicykl si ale nemůžete vzít s sebou do tramvaje vždy a všude. Je možné dopravovat pouze jednosměrně na uvede-
ných trasách:

Smíchovské nádraží – Sídliště Barrandov

Nádraží Modřany – Sídliště Modřany

Dejvická – Divoká Šárka

Nádr. Holešovice – Vozovna Kobylisy / Sídliště Ďáblice

Palmovka – Vozovna Kobylisy / Sídliště Ďáblice

Další omezení je časové. O víkendech a svátcích můžete brát s sebou kolo kdykoliv, ve všední dny jen v noci mezi osmou hodinou večerní a pátou hodinou ranní. Jízdné za kolo se neplatí. Jízdenku musí mít pouze cyklista.

Text a foto: (kt)

BIVAKKEMPY NA ŠUMAVĚ

Provoz bivačkempů, tedy míst, kde mohou turisté jdoucí napříč Šumavou zdarma přenocovat, chce správa národního parku spustit už v květnu. Nyní už jsou jasná místa, kde bivačkempy vzniknou, i jejich konečná podoba. Strávit tu lidé mohou jen jednu noc. Bivačkempy budou se nacházet na celé trase napříč Šumavou od Železné Rudy až po Novou Pec a Přední Zvonkovou. "Jedná se o plochy pro 10 až 15 lidí o velikosti patnáct krát patnáct metrů. Lidé zde budou moci jednu noc přespát, ale ne setrůvat několik dní," řekl mluvčí správy parku Radovan Holub. "Turisté zde nebudou moci rozdělávat oheň a veškeré odpadky si budou muset odnést s sebou."

První bivač kemp vyrostle na Staré Hůrce u Práší, druhý u Poledníku, třetí na Modravě, čtvrtý na Bučině, pátý u Strážného na Prachaticku, še-

stý u Stožce či Nového Údolí a poslední dva na Jelení a u Huťského dvora u Přední Zvonkové. Vzdálenosti mezi nimi jsou spočítány tak, aby lidé zvládli za den dojet z jednoho do druhého.

Text: Petr Šimáček

GONELLA A MUZEUM POD MONT BLANKEM UZAVŘENÉ

Chata Gonella na italské straně masívu Mont Blanc, přes kterou vede nelehčí výstup z Itálie na nejvyšší vrchol Evropy, je v rekonstrukci. Její otevření se předpokládá až v létě 2009. Na francouzské straně v Chamonix bude až do července letošního roku uzavřeno populární alpinistické muzeum.

Text a foto: (kt)

PŘETŘŽENÉ LANO NA STĚNĚ SMÍCHOFF

Na umělé lezecké stěně Smíchoff v Praze se přetrhlo lano. Lezec spadl nad prvním jištěním, lano se přerázlo v první expresce a on dopadl na zem. Nezpůsobil si naštěstí žádné vážnější zranění. Lano se zřejmě rozřízlo o probroušenou karabinu, která patřila provozovateli stěny. Během používání se v ní vytvořil žlábek a okolo něho ostré hrany, které zřejmě působily jako ostrý nůž. Provozovatel ihned odmontoval ze stěny několik dalších podobně poškozených karabin a zaplatil majiteli lana za jeho přerážnutí.

Text: (kt)

TĚŽKÉ ZRANĚNÍ NA ŽERUCHOVKÁCH

V oblasti Žeruchových věží ve Vysokých Tatrách vypadl ze stěny český horolezec. Spolulezkyně sestoupila na Chatu u Zeleného plesa (Brnčal-

ku), odkud přivolala profesionální pomoc. Kvůli nepříznivému počasí se nasazený vrtulník musel vrátit zpět na základnu ihned po vysazení záchranářů v blízkosti chaty. Jejich druhá skupina se zatím vydala na cestu na sněžných skúttech. Zraněný byl ve stabilizovaném stavu převezen do nemocnice.

Text: (kü)

KDE IN-LINE BRUSLIT?

Kde se dá na Valašsku bruslit po asfaltu? Nejlepší tři místa na in-line bruslení jsou ve sportovní hale STARS Karviná-Fryštát, in-line parku Avion Ostrava-Zábřeh a na cyklostezce z Janové přes Vsetín do Semetína.

Text a foto: (kt)

ČÍNA NEVYDÁVÁ LICENCE NA EVEREST

Peking přestal vydávat licence na zdolání Everestu z čínské strany. Chce se tak pojišťit před případnými akcemi protibetských aktivistů. Číňané totiž plánují vynést na nejvyšší horu světa olympijskou pochoděň. Pozorovatelé se domnívají, že by mohlo jít o pokus Pekingu potvrdit svůj nárok na tibetská území. Na nejvyšší horu světa se z tibetské strany loni nedostal praž-

INZERCE

GoSystem
innovative equipment

Doma v přírodě

www.sportkoncept.cz

info@sportkoncept.cz

ský primátor Pavel Bém, důvodem bylo zřejmě každoroční vyvěšování tibetské vlajky na magistrátu. U příležitosti konání Olympijských her a 49. výročí potlačeného protičínské povstání v Tibetu protesty zesilují. V samotném Tibetu jsou hlášeny desítky mrtvých, úřady blokují internetové stránky a stupňují represe. Naši národní hrdost snad potěší skutečnost, že jsou vidět i čeští aktivisté. Odvážný Čech se pokusil narušit ceremoniál zažehnutí symbolické pochodně (symbol míru) v řecké Olympii. Policisté studenta zkopali a na několik hodin zadrželi. *Text: (kū)*

CIMRMAN, JAKÉŠ A HORKÝ NA SEVERNÍ PÓL

Zkušeného polárníka Miroslava Jakeše si za průvodce k Severnímu pólu zvolil režisér dokumentárních a cestopisných filmů Petr Horký. Natáčel při tom dokumentární film o tání ark-

tických ledovců. Na dobytém pólu zanechali láhev vodky Amundsen na počest slavného norského dobyvatele, kterému o vlasek uniklo prvenství na severu, a proto se rozhodl dobít pól jižní. Naopak českého velíkána a polárníka Járu da Cimrmana hodlají dobrodruzi připomenout DVD s divadelní hrou *Dobytí Severního pólu* Čechem Karlem Němcem. Horký tak chce připomenout, "že čeští polárníci tam byli a budou". Na začátku cesty provází polárníky komplikace s heli-

koptérou, třicetistupňové mrazy a negativní drift, který je okrádá o zdolné kilometry. Konečným produktem expedice by měl být dokumentární film, kniha a výstava fotografií.

Text: (kū)

Ilustrační foto: Miroslav Jakeš

HRÁTKY ZA ASISTENCE VRTULNIKU

Turista z Liberce se zranil při sestupu z Jastrabieho sedla ve Vysokých Tatrách. Ostatní z jeho skupiny jej nejprve odvedli na chatu, odkud zavolali pomoc. Podle Horské služby bylo špatně – takový postup stojí více času a transport tak trvá déle. Vrtulník mohou záchranáři vyslat během několika minut přímo na místo neštěstí. Jde už o třetí zásah Slovenské horské služby ve prospěch českých turistů za tento rok. Vše se naštěstí obešlo bez smrtelných zranění. Nutno ovšem připomenout případ na Široké věži, kde kvůli čtyřhodinovému čekání na vrtulník zemřela horolezkyně, ačkoliv okolo ní byli připraveni na pomoc tři horolezci.

Text a ilustrační foto: René Kujan

NĚMCI A RAKUŠANÉ VYSTUPUJÍ Z UIAA

Tři alpské spolky z německy mluvících zemí vystoupily z Mezinárodní unie horolezeckých svazů (UIAA). Následovaly tak sportovní lezce, kteří se svým závoděním na umělých stěnách opustili řady UIAA již před více než rokem. Jedná se o Německý alpský spolek (DAV), Rakouský alpský spolek (OEAV) a Sdružení alpských rakous-

kých spolků (VAVÖ). První dva jsou při tom nejsilnějšími organizacemi dosud sdruženými v UIAA. Všechny tři svazy formálně opustí řady UIAA na konci roku 2008. Lze předpokládat, že už od teď nehnou pro mezinárodní horolezeckou organizaci ani prstem. Důvodem vystoupení mají být nové stanovy UIAA, které podle Němců a Rakušanů neumožňují demokratické rozhodování a efektivní práci ve prospěch všech členů.

Text: (red). Foto: Dušan Němeček

BIALY JAR OPĚT ZABÍJEL

V sobotu 22. března zavalila lavina ve žlabu Bialy jar snowboardistu. Jel v ní osm set metrů, jeho tělo bylo nalezeno půldruhého metru pod sněhem. Lavina měla mocnost až třináct metrů. Neštěstí se stalo téměř na den přesně po čtyřiceti letech, kdy ve stejném místě zabila obrovská lavina devatenáct lidí. Bialy jar je nejvýhodnější ze tří žlabů, ve kterých pramení Zlotý Potok stékající ze svahů pod Obří plání nedaleko Sněžky. Zespoda k němu lze přijít po černé turistické značce z Karpacze, které vede po cestě Slaska Droga.

Text a foto: (kt)

ZÁKAZ HORNÍ VLTAVY

Od 1. května platí praktický zákaz splouvání horní Vltavy pro naprostou většinu vodáků. S nástupem nového

návštěvního řádu národního parku Šumava ho prosadil jeho ředitel František Krejčí. Na populárním úseku Lenora - Pěkná se už vodomilci svezou jen mimo prázdniny, a to pouze po vydatnějším dešti. *Text: (red). Foto: (kt)*

ÚSPĚCH ČESKÉHO HANDICAPOVANÉHO LYŽAŘE NA SLOVENSKU

Český handicapovaný lyžař Oldřich Jelínek potvrdil vynikající formu na mezinárodním mistrovství Slovenska tělesně postižených lyžařů. Obsadil 2. místo v obřím slalomu. Oldřich Jelínek patří mezi závodníky lyžařského oddílu SKV Praha. *Text: Bohuslav Hůlka*

EUROPEAN MARATHON TOUR

Krumlovský vodácký maratón se řadí po bok největším akcím svého druhu. Spolu s podobným maratónem na italské řece Adige (25. října) a francouzské Ardèche (8. listopadu) bude Vltava (11. října) dějištěm vytrvalecké série evropského formátu European Marathon Tour. Zatím probíhají jednání o spojení do jedné série. Italové a Češi již loni postupovali společně a poskytli účastníkům jednotný servis.

Text: (kt)

Doporučené outdoorové akce najdete na webu www.horydoly.cz/kalendar.

INZERCE

WE KNOW.

STEINĚ JAKO VY

A stejně jako vy neděláme
Je nám vlastní neustálá
Navrhujeme, vyrábíme

SE V OUTDOORU VYZNÁME

a nechceme dělat kompromisy ve vybavení.
snaha o dokonalost, která nám dává náskok.
a testujeme s jediným cílem - být vždy o krok napřed!

ASOLO
www.asolo.cz

NEJ, NEJ, NEJ...

Sedélka, štrbiny, rozsédliny – to je překlad italského názvu nejslavnější feráty Via delle Bocchette. Trasa zajištěná ocelovými lany, kovovými žebříky a kramlemi zatlučenými do skal nás protahuje nejdivočejšími scenériemi Dolomit v masívu Brenta. Úžasné srázy pod nohama střídají úzké políčky v kolmých stěnách a ostré skalní hřebeny. Připadáme si jako mouchy nalepené na zdi.

Foto: Kuba Turek

horydoly

NEOTÁČEJTE SE, PROSÍM

Text a foto: David Gladiš

Dávná moudrost pro pohyb v tropickém pralese zní: nikdy se neotáčejte. Není to jednoduché, neustále totiž kolem vás a za vámi něco šustí, šramotí, hrabe a vydává podivné, často i dost hlasité zvuky.

Jakmile se však jedinkrát otočíte, třeba abyste si ověřili, že to není hladový tygr (zastřelené a vypchané lidožravé exempláře najdete v leckterém muzeu nebo infocentru od Indie po Indonésii), už se otáčení nikdy nezbavíte. Zbytek cesty pralesem pak strávíte neustálým obrtlíkováním, nasloucháním a pokusy zahlédnout a rozpoznat toho tvora (určitě tygra! lidožravého!!), který na vás číhá a plíží se za vámi. Nejenže si tím zkazíte zážitek, někteří lidé prý takovému stíhomamu propadli natolik, že se v džungli pomátli a ztratili.

Prosím, neotáčejte se. Nejen v pralese. ■

David Gladiš je vydavatelem cestovatelského serveru HedvabnaStezka.cz a zřizovatelem Expedičního fondu. Fond podporuje cestovatelské, horolezecké, vodácké a další expedice a humanitární či výzkumné projekty.

canard
functional sportwear

www.canard.cz

Pánské triko krátký rukáv

1 VRSTA

Dámské triko dlouhý rukáv

1 VRSTA

Pánská mikina a rolák micro fleece

2 VRSTA

Dámská mikina a lehká bunda

2 VRSTA

Pánská bunda

3 VRSTA

Dámská vesta a bunda

3 VRSTA

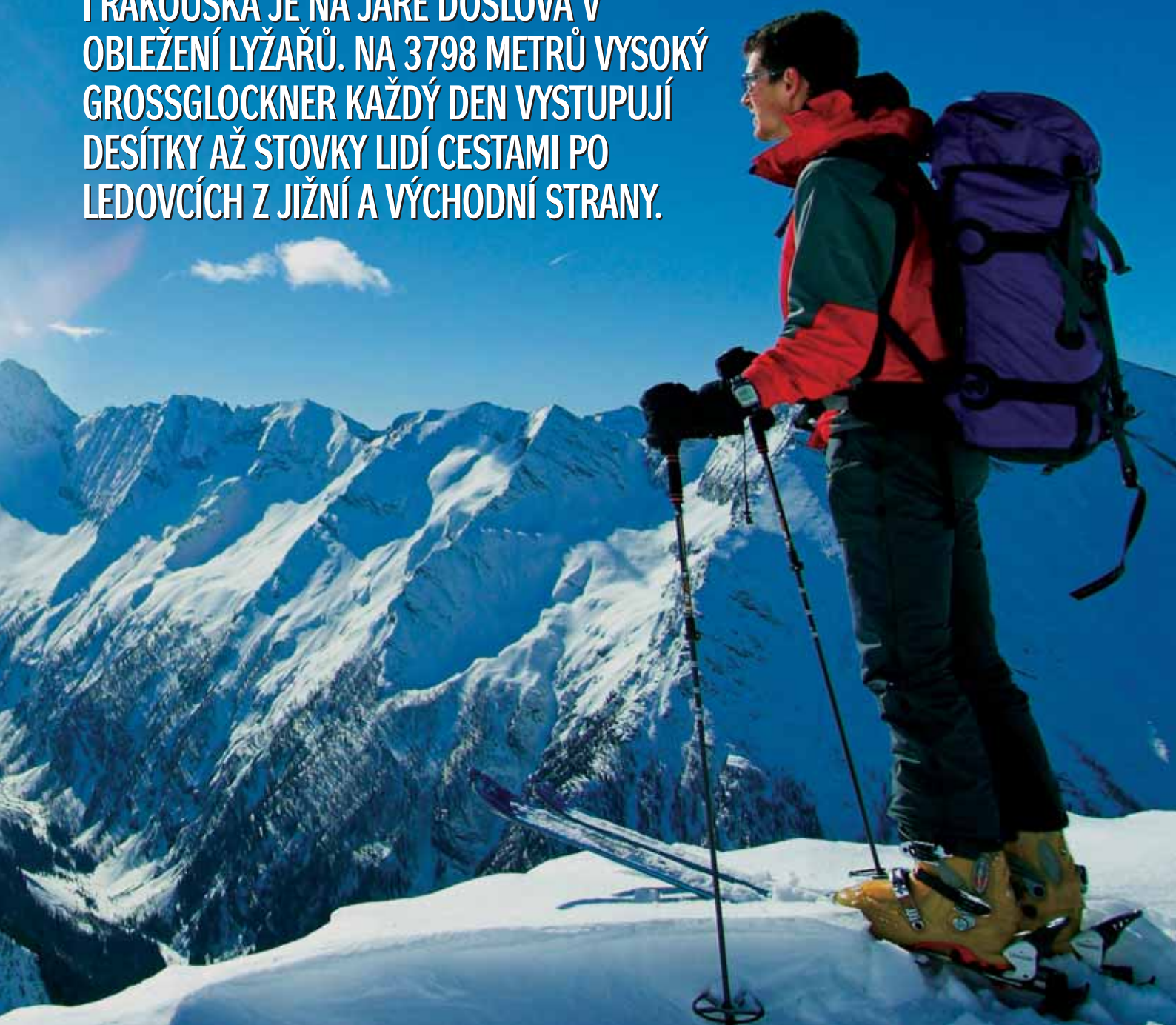
LYŽAŘSKÁ TÚRA PAR EXCELENCE

Text: Kuba Turek. Foto: Dušan Němeček, Kärnten Werbung, Nationalpark Hohe Tauern

**TÉMA:
GROSSGLOCKNER**

14 Stará Kalská cesta na lyžích **20** Stüdlgrat po skále
22 Hoffmannova cesta po sněhu **26** Pallaviciniho rokle po ledu

NEJVYŠŠÍ HORA VÝCHODNÍCH ALP A TEDY I RAKOUSKA JE NA JAŘE DOSLOVA V OBLEŽENÍ LYŽAŘŮ. NA 3798 METRŮ VYSOKÝ GROSSGLOCKNER KAŽDÝ DEN VYSTUPUJÍ DESÍTKY AŽ STOVKY LIDÍ CESTAMI PO LEDOVCÍCH Z JIŽNÍ A VÝCHODNÍ STRANY.

Všichni jedou na lyžích ski-alpinistického typu a jsou vybaveni základním horolezeckým vybavením, protože žádná z tras není úplně lehká a bez nebezpečí. Výjimkou mezi turisty jsou Češi, protože mnohdy stoupají na Velkého Zvoníka jen pěšky. Zřejmě proto, že na běžkách by se nikam nedostali a na skialpinismus ještě nejsou úplně zvyklí.

SPÍ SE NA CHATĚ PRAŽSKÉHO OBCHODNÍKA

Nejoblíbenější jarní výstup se jmenuje Stará Kalská cesta (Alte Kalsser Weg) a vede od placeného parkoviště hotelu Lucknerhaus (1900 m n.m.) nad obcí Kals přes chaty Stüdlhütte (2800) a Erzherzog-Johann-Hütte (3450). Zdatní lyžaři ji mohou zvládnout za jeden den, ale většina dává přednost přespání na Stüdlhütte.

Chata je pojmenovaná po pražském obchodníkovi, který nechal nejstarší rakouskou chatu postavit. Kromě toho mu zdejší lidé dosud vzdávají hold i za to, že inicioval vznik spolku horských vůdců v Kalsu.

Stará Kalská cesta vede nejprve hlubokým morénovým údolím Ködnitz, kde mohou za teplých odpolední hrozit sesuvy sněhu zpod skalních masivů. Nad chatou se charakter výstupu radikálně mění a přes plochý ledovec Ködnitz se lyžaři dostávají pod obrovský sněhový svah. Jím kličkují v serpentínách až na plochý hřbet zvaný Adlersruhe (Adlerův poslední odpočinek). Serpentine překonávají více než pět set výškových metrů v jednom zátahu.

TADY SE NESMÍ SPADNOUT

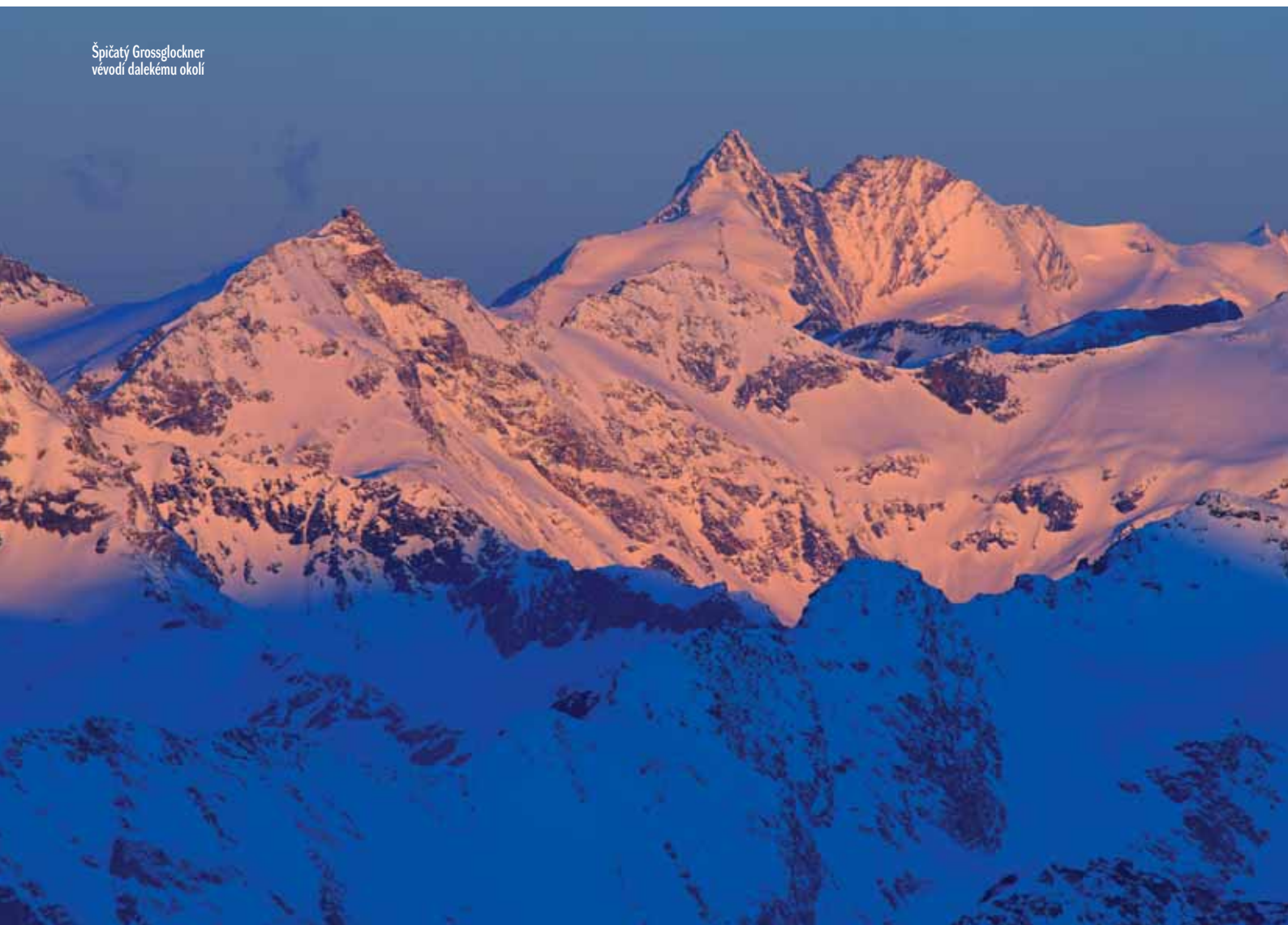
Z Adlersruhe je už Glockner vidět zblízka. Připojují se zde další lyžaři z Heiligenblutu a od Franz-Josef-Höhe, a tak se prudkým svahem nad ním sunou k závěrečnému skalnímu hřebeni pestré barevný had desítek lidí. Pod hřbenem všichni lyže sundávají a zapíchnávají do sněhu v místě zvaném Obere Bahnhof (Horní nádraží). Na nohy musí mačky, do rukou cepín a na tělo horolezecký úvazek. Horští vůdci své klienty jistí pomocí lana o železné tyče zabetonované do skal, ostatní jak uznají za vhodné vzhledem ke svému lezeckému umění a někdy i strachu. Nejobá-

vanějším místem místem je úzké šedélko mezi Malým a Velkým Glocknerem. Vede v něm sice železné lano, ale v nejnižším místě je potřeba udělat čtyři kroky nad prázdnem bez zajištění. Zde je neradno upadnout - převážně široká právě na jednu botu spadá na obě strany téměř kolmými srázy do hlubokých ledovatých roklí. Doprava je krásný pohled do Pallaviciniho cesty (viz. str. 26), kde pro hraběte vysekali dva tesaři sekyrkami 2500 stupňů do ledu.

Po tomto zážitku je už posledních sto metrů skoro legrace, i když se leze v mačkách po skalních plotnách. Bývá tady však velká tlačnice a tak je dobré vědět, že ve skalce přímo nad plotnami je důvěryhodný slaňovací kruh a na konci délky lana je osamocený balvan, za který všichni vůdci štanují smyčkou.

Vršek Grossglockneru s velikým křížem je plný lidí, a tak je možné se jen vyfotografovat, podívat se trochu po Alpách od Dachsteinu po Triglav a rychle se vrátit stejnou cestou k lyžařskému depu. Prudký sjezd vyžaduje soustředění, krátké obloučky a umění jezdit v hlubokém mokrém sněhu.

Špičatý Grossglockner
vévodí dalekému okolí

Ledovcové túry podnikáme ve skupinách

SJEZD JE BEZPEČNÝ, ALE POZOR NA TRHLINY

Na ledovci se na jaře ještě neobjevují trhliny, a tak je možné ho sjet bez jištění. Jen co se však otevrou, okamžitě je potřeba navázat se na lano a svázání sjíždět opatrně dolů. Kdyby se první lyžař propadl, ten druhý je jeho jediná naděje na přežití. Pod chatou Stüdlhütte je už sjezd snadný, jen je potřeba dávat pozor na unavené nohy, aby si nejely, kam chtějí ony, a ne lyžař.

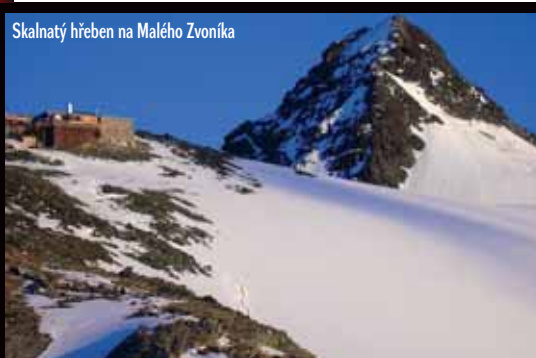
Po dojezdu k Lucknerhausu si každý může říci, že překonal dva kilometry převýšení nahoru i dolů, a jen s úctou zavzpomínat na místní vůdce Ranggetinera a Hütera, kteří Starou Kalskou cestou prošli první. Bylo to před půl druhým stoletím. ■

Nekonečné pláně

Lepení stoupacích pásů

Skalnatý hřeben na Malého Zvoníka

INZERCE

Úleva pro přetížené a bolavé svaly

Emoxen GEL
Naproxenum

Nyní navíc i ve 100 g balení

- Má silný protizánětlivý účinek.
- Rychle proniká do tkáně ke zdroji bolesti.
- Mentol v místě aplikace chladí a snižuje citlivost kožních nervových zakončení.

Lék k zevnímu použití. Čtěte pozorně příbalovou informaci.

ŠEST VÝZNAMNÝCH TÚR NA JIHU

Šest nejznámějších lyžařských a snowboardových túr v jižní části masivu Grossglockneru začíná na chatě Stüdlhütte (2802 m n.m.). Po celou zimu je vedle ní otevřený komfortní zimní domeček (Winterraum). Není v něm správce, ale do kasičky se platí podle ceníku. Všechny túry vedou ledovcovým terénem, a je proto potřeba používat kompletní bezpečnostní ledovcové vybavení. Uvedeny jsou časy pro výstup. Na sjezd se počítá čtvrtina až polovina doby výstupu.

1. Schere

Lehké, 1,5 h, 403 m převýšení
Nejlehčí a nejkratší lyžování v oblasti. Túra je vhodná pro seznámení s okolím nebo za nejistého počasí. Dá se prodloužit obejitím vrcholu Luisenkopf do sedla Luisengrat.

2. Teufelskamp

Středně obtížné, 2,5 h, 701 m převýšení
Za dobrého a pevného sněhu krásný a nepříliš prudký svah. Pozor na skryté trhliny ledovce Teischnitzkees, přejíždějí se podélně.

3. Romariswandkopf

Středně obtížné, 3 h, 706 m převýšení
Nevhodné pro snowboardisty, protože velká

část trasy vede dlouhým traverzem. Pozor na skryté trhliny ledovce Teischnitzkees, přejíždějí se podélně.

4. Glorierhütte (okružní trasa)

Obtížné, celý den, 1500 m převýšení
Túra vede přes sedlo Burgwart, kotel Leiertal, chatu Glorier dolů k hotelu Lucknerhaus. Odtud dlouze stoupá přes chatu Lucknerhütte a podél nákladní lanovky nazpět.

5. Erzherzog-Johann-Hütte

Obtížné, 3 h, 652 m převýšení
Údolím ledovce Ködnitzkees doprava ke skalní kulise. V závěrečné části vede zajištěná ferata po hřebeni. Za dobrých sněhových podmínek je lépe stoupat

ledovcem stále vzhůru až pod svahy východní srázy Kleinglockneru, vyjít na sněhovou pláň nad chatou Erzherzog-Johann a po ní sjet k chatě.

6. Grossglockner (Stará Kalská cesta)

Těžké, 5 h, 996 m převýšení
Údolím ledovce Ködnitzkees v serpentínách stále vzhůru až na sněhovou pláň pod východními srázy. Přes dva sněhové svahy na plošinu pod míxovým hřebenem Malého Glockneru. Po něm podél železných jisticích tyčí do sedélka Glocknerscharte (20 m plotny horolezecké obtížnosti II) a lehce k vrcholovému kříží.

Autor použil kromě svých zkušeností také materiály sekce Oberland Německého alpského spolku DAV

Nejvyšší rakouská hora fascinuje lyžaře z jakékoliv strany

HIKO SPORT

Výrobce a dodavatel kompletního vodáckého vybavení

dámský
Smiler
453

NOVINKY z Hika

kraťasy
Metalight
709

boty Softy
506

HIKO sport s.r.o., Jíloviště 261 252 02 Praha-západ, tel.: 267 710 867, fax: 267 712 781, info@hiko.cz, hiko@hiko.cz
VODÁCKÉ CENTRUM Hiko sport - Praha Pankrác, ul. 5.května 1137/57, 140 00 Praha 4, tel.: 241 401 384, centrum@hiko.cz
Prodejna PRAHA Troja, u loděnice FTVS (umělá slalomová trať), 170 00 Praha 7 - Troja, tel.: 283 850 137
Prodejna BRNO, Zahradníková 24, 602 00 Brno, tel.: 541 215 548, tel./fax: 549 241 235

www.hiko.cz

Na nejvyšší horu Rakouska, Velkého Zvoníka (3798 m n. m.), vede mnoho cest. Jihozápadní hřeben zvaný Stüdlgrat je asi nejhezčí. Jméno nese po pražském obchodníkovi Johannu Stüdlovi, který pod hřebenem postavil chatu a založil první spolek horských vůdců v Taurách.

NEJHEZČÍ HŘEBENOVKA

Text a foto: René Kujan

Cestu si určitě zamilujete i vy pro její expozici a nádherné rozhledy, jež vám poskytne. Túra je poměrně jednoduchá. Průvodce uvádí obtížnost III+/A0. Přesto bychom ji neměli podceňovat hned z několika důvodů. Prvním faktorem je délka a výška. Nástup sufoviskem od vrcholového kříže dělí přibližně půlkilometrový výškový rozdíl. Co do délky budeme muset překonat zhruba dvojnásobek. Nepříjemně překvapit nás může také zalednění v některých obtížnějších úsecích. Mačky a cepín jsou samozřejmostí i v případě, že to zezdola „vypadá dobře.“ Na Stüdlgrat se, jak už sám název naznačuje, nejlépe vydáme od chaty Stüdlhütte (2801). Autem se dostaneme až na parkoviště u hotelu Lucknerhaus. Odsud nás čekají tři hodinky pochodu k samotné chatě. Určitě neuděláme chybu, když zvolíme rozvážnější řešení a výstup necháme na další den. Tělo nedostane tak velkou zákeřnou aklimatizační pecku a náš pocit zodpovědnosti a bezpečnosti taky zavrhněte. Rakouské horské chaty nabízejí dobrý standard ubytování a pro členy sdružení Alpenverein nešetří slevami na nocleh. Nazítí si zlehka přivstaneme, abychom měli dostatek času vyřešit eventuální komplikace ve skále a ledu, případně s počasím.

VYSTOUPAT A VYCHUTNAT

Na samotný výstup si rakouští nadšenci vyhrajují čtyři a půl hodiny. Bude hodně záležet na vašich zkušenostech a dobrém odhadu schopností a sil. Ostřílení stoupači se naváží jen na několika místech a i zde postupují s využitím průběžného jištění (prvolezec a druholezec postupují současně; mezi nimi by měly být alespoň tři jistící body) a čas udávaný průvodcem jsou schopni znatelně zkrátit. Méně troulí jedinci postupují klasickým způsobem se zakládáním štandů a dobíráním. V takovém případě je však třeba počítat s tím, že doba výstupu se může hravě protáhnout na dvojnásobek udávané doby. A to ještě nepočítáme s vrtkavým počasím, které může snížit viditelnost na neúnosnou mez a dobu vašeho počínání dále prodlužovat.

SNÍDANĚ S VAROVÁNÍM

Průběh linie je vcelku jasný, jednoduchý a logický. Rakoušané nešetřili materiálem, a tak v cestě narazíte na borháky, zapuštěné

železné tyče i ocelová lana. Zpočátku nás bude hřeben šetřit. Překonáme hrůzostrašně vypadající suťové stupně Peterstiege, necháme se nasát ukloněným komínem a překonáme sérii kamenných bloků na levé straně hřebene. Všechno v maximální obtížnosti II+. Bodem, kde se láme chleba, je Fröhstücksplatz (3550). Název místa nás nabádá k oddechu a hodování. Žlutá cedule zde umístěná ale přináší i varovná poselství: Pokud vám cesta od Stüdlhütte až sem zabrala víc jak tři hodiny, měli byste to raději otočit. Návrat nad tímto bodem by představoval značné komplikace.

VRCHOLOVÝ VÁCLAVÁK

Cesta přitvrzuje. Opouštíme levou stranu hřebene, pouštíme se do trojkového kouta a začínáme pochodovat po samotném ostří Stüdlgratu. Expozice a stoupající nadmořská výška bere dech. Přibližně na páté délce od Fröhstücksplatzu nás čeká klíčové místo cesty. Příkrá plotna s možností odšlapu do levé strany je osázená možná až zbytečně velkým množstvím železa. Nádherné hřebenové lezení místy zpestří několik ploten. Nejtěžší z nich nese klasifikaci III+ a je osázená fixním lanem. Závěrečná police (II+) a mírnější terén vás vyvrhne u vrcholového kříže, kde člověk patrně, stejně jako se sušenkami

Disko, nemůže být nikdy sám.

NEBEZPEČNÍ DOMORODCI

Na horu proudí za dobrého počasí zástupy chtivých (převážně) domorodců, na něž je nutno dobře se psychicky připravit. Stoupají i scházejí normálkou vedoucí od chaty Erzherzog-Johann-Hütte, což vaší sestupové cestě (I až II) propůjčí vzhled ucpané dálnice. Samozřejmě by to snad ani tolik nevadilo, kdyby domorodým šplhavcům bylo naděleno cosi zdravého rozumu a špetka ohleduplnosti. Jistě uslyšíte nesčetné zkazky o jejich sobě-i-jiným nebezpečném chování. V nejužších místech neuvidíte propagovaný systém zipu – mnohačetná skupina rakouských lezců vám bude v klidu doslova a do písmene šlapat po hlavách, v zářezu mezi Velkým a Malým Zvoníkem si za vrávorání spletou vaše lano se zábradlím pro všechny. Takže pozor! V zájmu celého lidstva raději nenapodobovat. ■

Internet

Glocknerská silnice: www.grossglockner.at
Horolezecký průvodce: www.bergsteigen.at
Animace túry: www.climber.cz

MEDISTIK

pomáhá tam, kde to právě
potřebujete

**Bez bolesti
až na vrchol**

MEDISTIK

rychlá úleva od bolestí svalů,
kloubů a zad při fyzické nebo
sportovní zátěži a na cestách

lehká aplikace, praktické
balení, spolehlivý efekt

Body Centrum s.r.o. Brno

Tel.: 545 241 303

hledáme obchodní zástupce

www.medistik.eu

NEVÍM PROČ, ALE NA NEJVYŠŠÍ RAKOUSKÉ HOŘE GROSSGLOCKNER SE MI VŽDYCKY UDĚLÁ ŠPATNĚ. PO VYLEZENÍ PALLAVICINIHO ROKLE MĚ ÚPORNĚ BOLELA HLAVA, NA NORMÁLCE DOKONCE ZVRACÍM. NA MÍSTĚ ZVANÉM ADLERSRUHE (ADLERŮV ODPOČINEK) LEŽÍM NA BOKU V KOMPLETNÍM HOROLEZECKÉM VYBAVENÍ, KARABINY MI JEŠTĚ CINKAJÍ U PASU, BATOH JE PŘIPNUTÝ NA ZÁDECH, ČEPÍN V RUCE A JEN ČEKÁM, AŽ V BŘÍŠE NEZBUDOU ANI TRÁVICÍ ŠTÁVY.

TÚRA NA STRECHU RAKOUSKA

Text: Kuba Turek. Foto: Kärnten Werbung, Nationalpark Hohe Tauern, Jiří Svatoš

Pak už to snad bude lepší. Je mi jedno, že okolo chodí desítky turistů a horolezců, neboť se tady stýkají tři nejlehčí výstupové trasy. Zdolají stejně jako já závěrečné tři stovky výškových metrů podél jistících tyčí.

Na 3798 metrů vysoký Grossglockner byly v dávné minulosti pořádány expedice ve velkém stylu. Stavěly se při nich dřevěné chatky, věšely provazové žebříky, jedly pověsné srnčí kýty a pilo červené víno. V roce 1799 dosáhla výprava arcibiskupa Salma předvrcholu zvaného Malý Glockner a o rok později dovršil snahy svých předchůdců místní farář Horasch s dvěma vůdci Klotzovými a dvěma nosiči. Šli až z podhorské obce Heiligenblut.

Pro dnešní horské turisty není klasická túra tak zvanou Hofmanovou cestou nijak zvláště obtížná, ale vyžaduje hodně opatrnosti, dobrou kondici a výborné počasí. Našinců po ní stoupá tolik, že od místních horských vůdců dostala přezdívku Česká.

Vyráží se z obřího parkoviště Franz-Josef-Höhe (výšina Františka Josefa). Jezdí sem sice z Zell am See autobus, ale většina návštěvníků přijíždí vlastními auty. Na Grossglockner Hochalpenstrasse (Grossglocknerské vysokohorské silnici) se platí mýtné, ale kryté parkoviště je už zdarma. Mýtné platíte jen jednou bez ohledu na to, kolik dní v horách strávíte.

Jestli máte jen chvilku času, tak se zkuste podívat nad parkoviště, kam míří cedulka Beobachtung Swarovski. Je to dvouposchodová zasklená vyhlídka, kde je k dispozici spousta dalekohledů jmenované značky, a tak si můžete prohlédnout trasu túry. Vstup i půjčení dalekohledů je zdarma.

LEDOVEC JE PLNÝ KAMENÍ

Od parkoviště sejdem dolů na ledovec Pasterze. Pokud byste se chtěli smát těm, kdo jdou proti vám, nedělejte to. Budete se zítra nebo pozítří vláčet stejně vyčerpaní jako oni.

Nadmořské výšky

Franz-Josef-Höhe: 2369 m

Erzherzog-Johann-Hütte: 3454 m

Kleinglockner: 3770 m

Grossglockner: 3798 m

Ledovec Pasterze je v létě skoro bez sněhu

Ledovec je ve spodní části špinavý a plný kamení. Mírně po něm stoupáme, až se dostaneme na úroveň Hofmannshütte vpravo ve svahu. V těchto místech uděláme vlevo v bok a vydáme se přes hromady sutě k výraznému červenému terči na skále. Pod ním narazíme na kamenné mužíky, vyšlapanou stezku a po ní vystoupáme přes skalky do ledovcového kotle Hofmannskees.

Sledujeme vyšlapanou stopu. Pokud není vidět, traverzujeme stoupajícím úbočím doleva, abychom se vyhnuli pásu skal nad námi. Stále se pohybujeme po ledovci, a proto není od věci se jistit lanem.

DRAHÁ ARCIVÉDOVA CHATA

Na úrovni skalního pásu v prudkém svahu uděláme velký oblouk doprava a středem ledovce dojdeme přes několik strmějších míst k Erzherzog-Johann-Hütte (chatě Arcivévody Johanna). Je to jedna z nejdražších horských chat v Rakousku. Spát se tu dá ve společných noclehárnách nebo samostatných pokojích.

V každém případě ovšem potřebujete prostěradlo nebo vložku do spacáku, protože deky nejsou povlečené. Obsluha chaty ho někdy chce ukázat, nebo vám prodá za hříšné peníze nové.

Druhý den vyrazíme stejně jako mnoho ostatních za svítání a přejdeme sněhové plató Adlersruhe (Adlerův odpočinek), kde svého času zemřel vyčerpáním řečený Adler. Přes dva sněhové výšvihy Untere Bahnhof (Dolní nádraží) a Obere Bahnhof (Horní nádraží) dojdeme na plošinu, kde začíná lezení.

ŽELEZNÉ TYČE K JISTĚNÍ

Skalně-sněhový hřebínek je co deset až dvacet metrů osazen půlmetrovými železnými

Vrcholový kříž na Glockneru

Nejvyšší rakouská chata Erzherzog-Johann-Hütte

Turistická noclehárna v horské chatě

Potůček si našel cestu v ledovci

tyčemi. Horští vůdci je používají k jištění svých klientů. Po několika stech metrech se hřebínek vyrovnává a zprava hledíme do obrovské hloubky na ledovec Pasterze.

V těchto místech prý padá nejvíce turistů, protože ztratí orientačnost a letu odtud nikdo nedokáže zabránit.

Rovinka končí nenápadným kopečkem, kde se obvykle tvoří zácpa. Jsme na Kleinglockneru (Malém Zvoníkovi). Z něho je natažené ocelové lano do sněhového sedélka Obere Glockner Scharte (Horní Glocknerská štěrbiná). Nejtěžší okamžik čeká až tam, kde lano končí. Je potřeba udělat tři čtyři kroky po uzounkém sněhovém ostří nad propastmi po obou stranách. Vpravo nahlížíme do proslulé Pallaviciniho rokle, kterou každý den vystupuje několik horolezeckých družstev. Pozor tedy, abyste na ně neshodili nějaké kamení. Ze sedélka se zvedá skalní plotna horolezecké obtížnosti 2. Nahoru to jakž takž jde, ale dolů je lépe slaňovat. Zapamatujte si tedy, kde jsou umístěny slaňovací skoby a kruhy. Skalní stěnka je vysoká nějakých patnáct metrů.

Závěrečných padesát metrů sněhového hřebene nás pěšky dovede až k vrcholovému kříž. ■

Glockner v kostce

PŘÍJEZD: Od severu po dálnici přes Salzburg a Bischofshofen, dále po silnici směrem na Zell am See. Odbočíme na Grossglockner-Hochalpenstrasse www.grossglockner.at. V Brucku se platí mýtné 28 E/osobní auto. Parkování na Franz-Josef-Höhe je zdarma. Od jihu skrze placený Felbertauern tunel www.felbertauernstrasse.at. Mýtné za cestu tam a zpět stojí 20 E. Dále pokračujeme přes Kals na parkoviště Lucknerhaus

HORSKÁ SLUŽBA: tel. 140

HORSTÍ VŮDCI: Heligenblut tel. 04824/2700, Kals tel. 04876/263

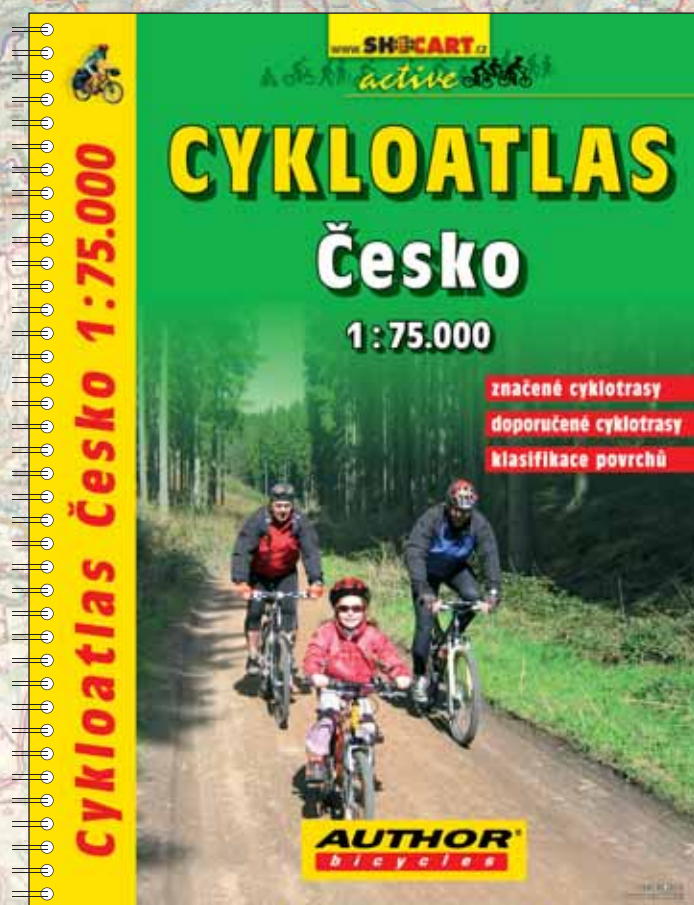
TURISTICKÉ CENTRÁLY: Heligenblut www.heligenblut.at, Kaprun www.kaprun.net, Mölltal www.grossglockner.org, Kals www.kals.at, Uttendorf www.weisse.at

NÁRODNÍ PARK VYSOKÉ TAURY: www.nationalpark-grossglockner.at

CHATY: Erzherzog-Johann-Hütte (otevřeno konec června - začátek září) tel. 04876/8500, Stüdlhütte (polovina března - polovina května, konec června - začátek října) 04876/8209, Oberwalderhütte (polovina května - konec září) 04824/2546, Glocknerhaus (začátek května - konec října) 04824/4666, Lucknerhaus (začátek února - konec října) 04876/8555.

WEBOVÉ PŘÍRŮČCE: turistika česky www.alpy.cz, horolezectví česky www.horydoly.cz, východní alpy, horolezectví německy www.bergsteigen.at
DOPORUČENÉ VYBAVENÍ NA "NORMÁLNÍ" CESTY: batoh 40-50 l, zimní oblečení, čelová lampa, bivačovací pytel, lékárnička, sluneční brýle, krém na opalování (faktor 20-30), skialpinistické lyže a výbroj, mapa 1:25 000, kombinovaný úvaz, horolezecké lano 50 m, 5 smyček (1,5-2,5 m), 7 karabin, mačky, turistický cepín, 2 ledovcové skoby.

Otevíráme novou sezónu:

- pokryto celé území Česka
- kompletní síť značených cyklotras
- tisíce km doporučených cyklotras mimo silniční provoz
- klasifikace povrchů podle sjízdnosti
- možnost vložení do pořadače

Text: (kt). Foto: Dušan Němeček a Kuba Turek

Horolezecká maturita

Hrabě Pallavicini byl frajer! V roce 1876 se třemi společníky vystoupal největší sněhovou roklí přímo na vrchol Velkého Zvoníka. Několik desítek let nebyl schopen výkon "nejsilnějšího Vídeňana," jak se mu mezi horolezci přezdívalo, nikdo zopakovat. Znovu tedy vyrazil po nějaké době sám s další výpravou, ale dopadl špatně. Pád séraku zavinil smrt všech jeho kolegů a on sám se s těžkými zraněními doplazil k samotě Glocknerhaus, aby na jejím prahu vydechl naposledy.

Dnes výstup Pallaviciniho roklí patří k povinnému vzdělání horolezce. Má 600 metrů převýšení. Spodní dvě třetiny se obvykle lezou ve firnu prudkém 50 stupňů, horní třetina bývá ledová a ještě o pět stupňů prudší. Poslední dvě délky se lezou rozbitou skálou obtížnosti 3 do sedélka mezi Malým a Velkým Glocknerem. Při čerstvém sněhu hrozí akutní nebezpečí lavin, v teple padá kamení. Čas výstupu je podle průvodců čtyři hodiny, ale reálný čas pro průměrné lanové družstvo je sedm hodin od bivaku na vrchol. ■

Tři noci na cestě skrze ledovou rokli

1. den

V tichosti lze přespat ve třetím patře obřího parkoviště na výšce Františka Josefa (2418). Výhodná je levá zasklená část, protože do ní neprší a nefouká. Bezplatné toalety jsou otevřené v přízemí pouze ve dne.

2. den

Před výstupem v Grossglocknerském bivaku (3260) na hřebeni Glocknerwandkamp. Bivaková bouda je na skalním zubu dobře vidět už z dálky. V boudě je osm míst, ke každému náleží jedna deka.

3. den

Po výstupu na chatě Arcivévod Jana (3454). Není zde k dispozici voda, musí se rozehrávat sníh na vařiči. Ubytování je dražší a stojí v přepočtu okolo sedmi set korun, členové Alpenvereinu pět set korun. Pivo nebo radler jsou za necelých sto padesát korun.

K BIVAKU POD GLOCKNEREM

Od parkoviště na výšce Františka Josefa sejdeme cestičkou podél lanovky na ledovec Pasterze a po něm k trojúhelníkovému skalisku uprostřed ledu Burgstall. Před ním za míříme doleva do firnových svahů a jimi na orograficky levý okraj ledovce v kotli Glocknerkees. Na horním okraji ledovce je na skalním hřebeni po pravé straně vidět bivak. Podle stavu sněhu je to sem 3 až 5 hodin chůze. Od bivaku jdeme víceméně horizontálně pod Pallaviciniho roklí půl hodiny.

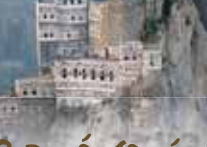

INZERCE

AKTIVNÍ DOVOLENÁ DO HOTELU I POD STAN

cestovní kancelář **Poznání**

Pohodové týdny
Rakousko, Itálie, Švýcarsko, Transilánie...

Poznávací zájezdy s turistikou
Černá Hora, Elba, Korsika, Sardánie, Itálie...
Bulharsko, Řecko, Turecko, Makedonie, Albánie, Ukrajina...

Pobyty s výlety
Lipanské ostrovy, Korsika, Černá Hora, Bulharsko, Albánie, Španělsko...

Slavnostní zážitky
Rakousko, Dalmácie, Černá Hora, Rumunsko, Rakousko...

Cykloturistika
Ukrajina, Černá Hora, Makedonie, Rumunsko, Rakousko...

Horská turistika
Rumunsko, Korsika, Bulharsko, Černá Hora, Alpy, Jurské Alpy...

Daleké poznávací cesty
Mexiko, Guatemala, Irán, Jemen, Lybie, Indie, Cejlón, Kuba, Kostarika...

dále in-line, rafty a yukony, poznávací zájezdy, zimní Alpy, historické poznávací zájezdy, expedice za přírodními národy...

Poznávací zájezdy s turistikou

DÁLE NABÍZÍME

Pohodové týdny v Alpách

aktivní turistika s kvalitním zázemím

Pobyty s výlety

Cykloturistika

Poznávací zájezdy

rafting, yukony

Expedice za přírodními národy

www.poznani.cz

Centrála CK Poznání:

tě. 17. listopadu 229, Pardubice, tel.: 466 535 401, 466 535 777,

Pobočky:

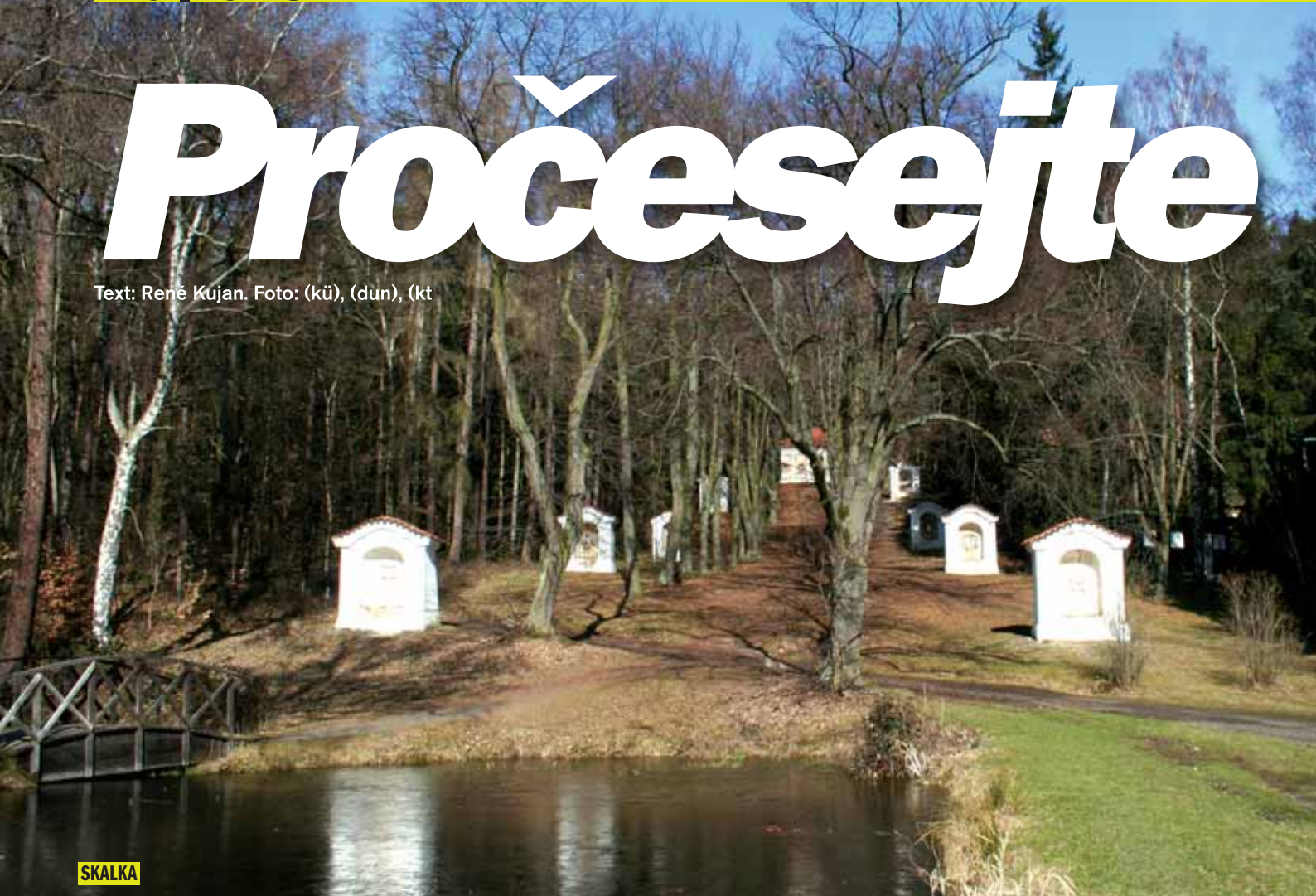
PRAHA 1: Krakovská 18, tel.: 222 211 756,

BRNO: Nám. Svobody 10 (nádvoří pasáže Alfa), tel.: 542 213 676

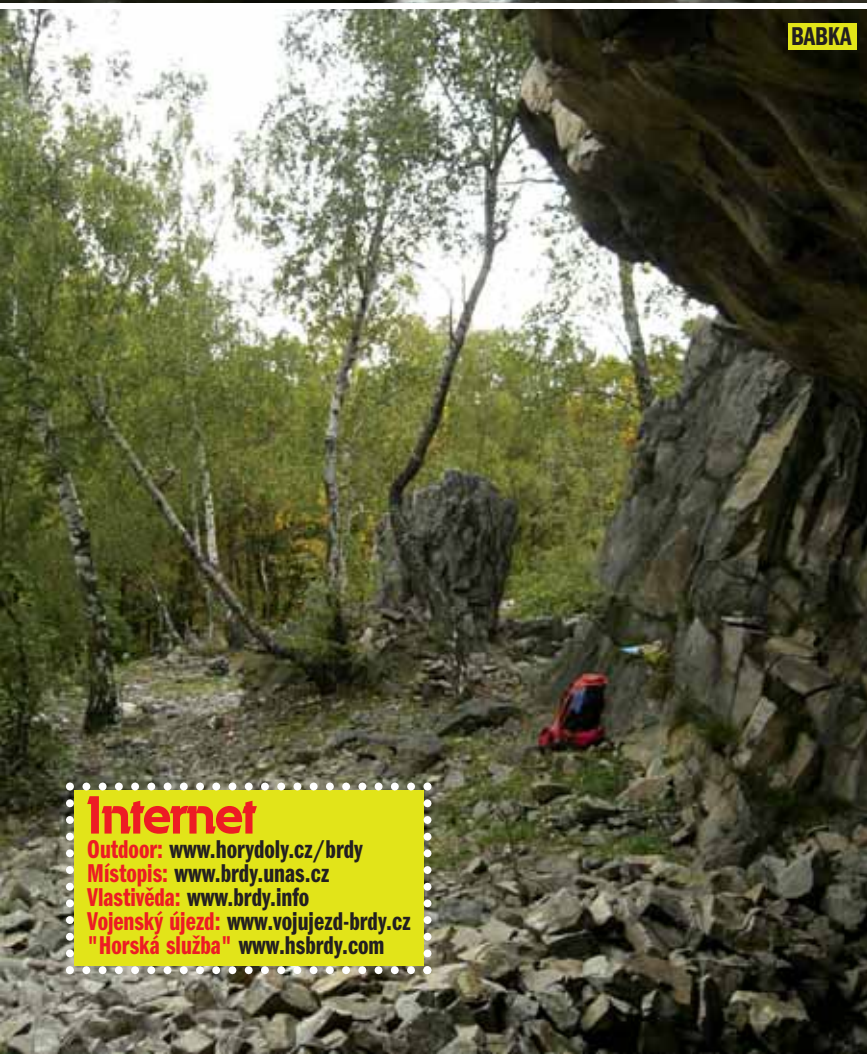
BRATISLAVA: CK Atlas Adria, Račianska 3, Bratislava, +421 244 633 561

Pročesejte

Text: René Kujan. Foto: (kü), (dun), (kt)

SKALKA

BABKA

BAROKNÍ KOSTELÍK SV. MARIE MAGDALENY

Internet

Outdoor: www.horydoly.cz/brdy

Mistopis: www.brdy.unas.cz

Vlastivěda: www.brdy.info

Vojenský újezd: www.vojujezd-brdy.cz

"Horská služba" www.hsbrdy.com

hřebeny!

ČERNOLICKÉ SKÁLY

ČERNOLICKÉ SKÁLY

Možná jste také byli párkrát zalézti na skalkách u Černolic, aniž byste tušili, že jste svou několikaminutovou jízdu vlakem Českých drah do Dobříčovic vlastně zavítali do Brd. Skalky u Černolic patří k nejstarším cvičným horolezeckým terénům. Z toho kromě jiného vyplývá, že skála je skutečně hodně uklouzaná. Některé z cest jsou kvalitně odjištěny lepenými skobami kruhy, jiné je lepší dojistit vlastními prostředky. Křemencové bloky poslouží k lezení středně zdatným borcům (cesty od obtížnosti II po VII, těch méně náročných je většina). Stačí zmínit cesty jako Jižní rys, Panikář nebo Kazatelna a každý lezec bude hned vědět, že se opravdu vyznáte.

DUCHOVNO A ZELŇAČKA

Prakticky hned pod touto chráněnou přírodní památkou probíhá červená turistická značka, pomoci níž se můžete nechat vést po hře-

benském hřebeni. Po šestikilometrovém šlapání lesíkem vás uvítá Skalka – místo plné křesťanské duchovnosti, klobásek a úžasné domácí zelňačky. Zalesněný vrchol nese na svých bedrech barokní kostelík, který málem padl za oběť důlní činnosti. Na místě najdeme citlivě zrenovovanou křížovou cestu a kapli. A v neposlední řadě také občerstvení s venkovním ohništěm, kde si můžete zakoupeného buřta sami opéct. A k tomu se třeba pokochat krásným jižním výhledem na Mníšek.

ČUNČÍ HUBA

Tři kilometry dále po červené najdete obrovské seskupení chat Na Rovinách. Tady můžete svlažit svůj vyschlý ret v pověstné restauraci Čunčí huba – U Dernerů, nebo se pokochat zdejšími skládkovými unikátem. Oblíbenému bezdomovci tady darovali zánovní obytný přívěs a udělali z něj správce skládky. Od té doby zde vládne pořádek a recyklační řád.

Kdekdo jezdí za outdoorovými zážitky nepříčetně daleko. Někdo bydlí na samotě a má je tak říkajíc pod jednou střechou. Pražané jezdí do Brd. Možná, že právě tam se zrodil první pravý – tehdy ještě československý – tramp. Situaci trochu komplikovaly vojenské újezdy a výcvikové prostory, agilní mužičci Lesní správy a podobně. Dnes je to zaplatpánbůh o něco lepší. Přijměte naše pozvání do nekonfliktní severovýchodní části Brdské vrchoviny, jež Hřebeny se zove.

NEJEDNO NÁDOBIČKO

Spousta Pražanů, jež mají ve svém majetkovém portfoliu nějakou tu chatičku v Brdech, jezdí vlastně sem, na Hřebeny. A dobře dělají. Jednak to mají hodně blízko, jednak mohou využít nejedno outdoorové nádobíčko. Turistika je základ. Pokud do batohu přibalíte věci na lezení, uděláte jen dobře. A pokud to celé pojmete jako cykloturistický výlet, bude vám též přáno. Některé lesní cesty mají překvapivě kvalitní asfaltový povrch, kterým by se klidně mohla chlubit i bruslařská dráha.

BABKA V PŘEVISU

Pokud už ale budete na Skalce, možná si ještě rádi uděláte malou odbočku k pověstné Babce. Ze Skalky to půjde nejrychleji po zelené a následně modré (asi 4 km). Bílý skalní útvar byl odpradávná oblíbenou trampskou noclehárnou. Zdejší převisy dávají velkorysý prostor nejednomu trempíkovi vyhubajícímu se nepřízní počasí. A lezcům zase poskytují manéž pro jejich extrémní vystoupení (někdy i výstupy). Mnoho různých zákoutíček dodá přiměřený druh napětí i v přípa-

dě, že s sebou nemáte lezečky a lano. Na nižší skalky můžete bez obav pustit i svoje děti.

ČTYŘI KOLA ŠPATNÁ, DVE DOBRÁ

Už z Prahy ze Smíchovského nádraží nebo až ze Zbraslavi můžete sledovat cyklostezku mířící na jihozápad, na Hřebeny. Ta vás protáhne Černolicemi, Skalkou i Rovinami. A komu to bude málo, může po hřebenovce pokračovat přes Kytín a Stožec až do Hostomic.

OSADA TRAMPŮ

Luxus v socialistických představách

Nelidský palác v Bukurešti

Bukurešť patří k ohyzdným evropským metropolím. Jakoby přeskočila několik vývojových etap a ocitla se náhle v informačním věku. Vedle sebe existuje špina a chudoba, pompéznost a bohatství.

Text a foto: Petr Šlajer

Rozsáhlé historické jádro by tu návštěvník hledal marně. Co nezničilo devastující zemětřesení v roce 1977, to dokončila socialistická výstavba. Rumuni se rádi chlubí pozůstatky krutovlády diktátora Ceausescua, až to navozuje dojem, že jsou na tu dobu zvláštním způsobem hrdí.

První zastávka prohlídky města je proto obvykle spojena s nedávnou historickou událostí, pádem diktátora. Z balkónu bývalé budovy Ústředního výboru rumunské komunistické strany promlouval diktátor v dobách nepokojů k lidu, následně zvolil raději útěk helikoptérou, ale od brzké smrti na dvoře kteréši školy ho neuchránil.

MILIÓNŮ TUN NĚČEHO

Nejdůležitější bukurešťskou pamětihodností je bývalý Palác republiky, dnes Palác parlamentu, který nyní slouží také různým kulturním a společenským akcím, včetně setkávání předních politiků. Minu-

lý měsíc se tu rozloučil ruský prezident Putin se svým americkým protějškem Bushem, protože oběma končí volební období.

Na prohlídku paláce se dlouho čeká a bezpečností opatření připomínají kontroly na letišti. Nakonec skupinu návštěvníků převezme průvodce a provádí je jen malou, ale i tak ohromnou částí paláce, který je druhou nejrozsáhlejší budovou na světě po Pentagonu.

Problém je i tuto stavbu vměstnat do objektivu fotoaparátu. Výklad se skládá z monotónního výčtu kolik tisíc tun kterého materiálu bylo na stavbu použito. Jako příklad uvádím tři milióny tun mramoru. Na výstavbu se ročně spotřebovalo 60 až 70 % HDP.

Zvědavci nerespektující trasu prohlídky jsou pokáráni průvodcem. Stavební sloh budovy může připomínat megalomanství římského impéria. Pokud chtěl diktátor po sobě zanechat něco velkolepého, snad se mu to i povedlo, ale ze stavby jde spíše hrůza, jak se shodují s ostatními.

Vše je tu předimenzované, výška stropů se blíží dvaceti metrům a člověk si tu připadá jako trpaslík. Trasa prohlídky vede také po mramorových schodech, které byly vyprojektovány na míru diktátorovým krokům, kolem závěsu vážícího dvě tuny, a dále do dalších nedozírných prostor.

MICHAEL JACKSON POZDRAVIL MAĎARY

Z balkónu, ze kterého diktátor shlížel na svůj lid, je výhled na hlavní třídu alej Unirii, vedoucí k největšímu nákupnímu centru ve městě. Z balkónu zdravil i Michael Jackson se svým proslulým přehmatem "Hello Budapest."

Po okruhu kolem paláce se v květnu 2007 proháněla závodní auta. Po setmění se tu často prohání zlatá mládež v nablýskaných vozech. Přecházení víceproudých ulic je adrenalinovým zážitkem. Noční život neustává ani po půlnoci. Tma alespoň skryje všudypřítomné nevzhledné kabely omotané kolem všeho, co se zdvihá nad ulice včetně stromů. ■

Takhle viděl Michael Jackson své
oddané rumunské publikum

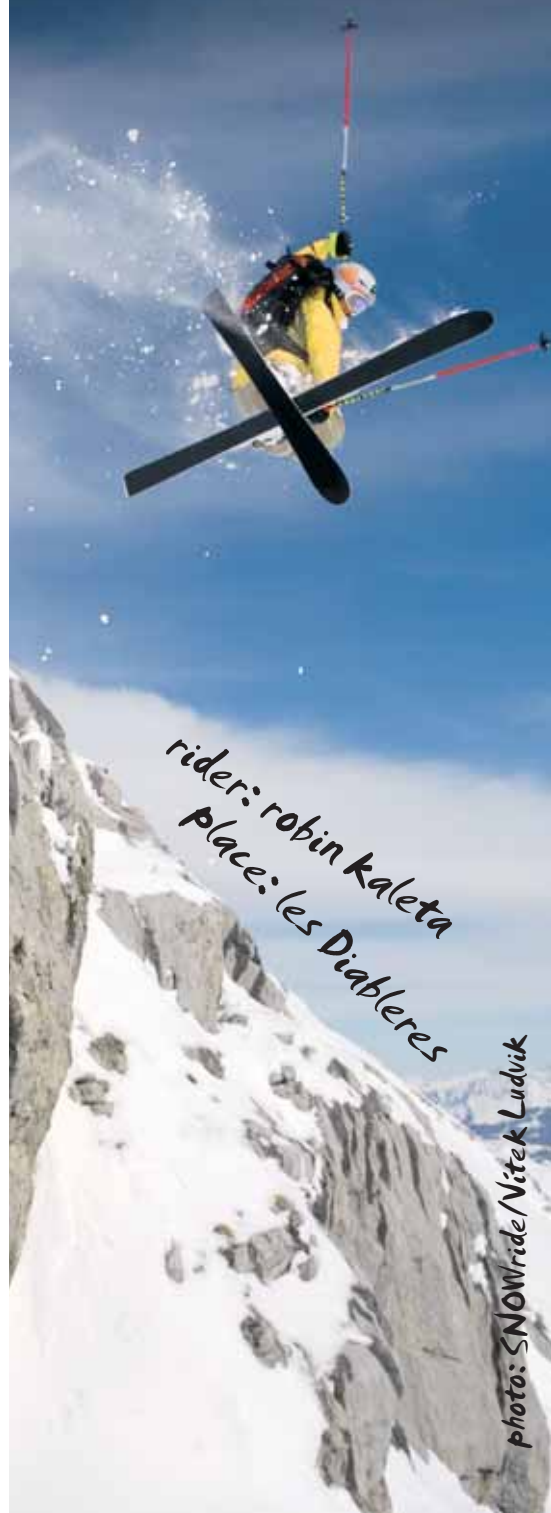

Sídlo svazu rumunských architektů

INZERCE

LEKI - lifestyle
s jistotou

rider: robin kaleta
place: les Diableres

photo: SNOWride/Vitek Ludvik

LEKI

info@sportkoncept.cz www.sportkoncept.cz

ZABIL JSEM

OBROVSKÉ MNOŽSTVÍ RYB A KRABŮ

Text a foto: Cyril Dušek

KDYŽ SE ŘEKNE ALJAŠKA, URČITĚ NÁS NAPADNE KRÁS-
NÁ PANENSKÁ PŘÍRODA, ZASNĚŽENÉ HORY, HLUBOKÉ
LESY, JEZERA A ŘEKY PLNÉ ZLATÝCH NUGETŮ. KDYŽ SE
ŘEKNE ALJAŠKA, TÉMĚŘ KAŽDÝ SI PŘEDSTAVÍ MEDVĚDY,
ORLY, LOSY, KARIBU, LOSOSY A POLÁRNÍ ZÁŘI. OKUSIL
JSEM TVRDOU REALITU TAMNÍHO RYBÁŘSKÉHO PRŮMYSLU.

Hlavním hnacím motorem bylo zlepšení finanční si-
tuace, ale cesta k zeleným papírkům nebyla snad-
ná. Přátelé mi poskytli kontakt na zaměstnavatele,
ten obratem nafaxoval pracovní smlouvu. Letní
dobrodružství začalo. Kola osudu se roztočila.

Po šesti týdnech jsem obdržel očekávaný formulář DS 2019,
který je podmínkou pro získání pracovního víza. S tímto for-
mulářem, potvrzením o studiu a indexem odcházím pln nadšení
na ambasádu USA. Vše probíhá bez problémů, do pasu dostá-
vám svou propustku na pohodovou letní brigádku.

LETADÉLKO JAKO TRABANT

Letadlo se odlepilo od země a již nebylo cesty zpět. Otevírám
průvodce, úžasné fotografie mi berou dech, představuji si, co mě
asi čeká. Po vyslechnutí desítek vyprávění jsem stejně netušil, co
bude následovat. Po dvou hodinách přestup v Kodani, po dalších
deseti hodinách přílet do Seattlu na letiště v Tacomě.

Měla tam čekat zaměstnavatelem pověřená osoba s letenkou do
země medvědů. Letenku hradil zaměstnavatel a později mi byla
odečtena z platu. S několikahodinovým zpožděním ji opravdu
držím v ruce, má úleva je nepopsatelná. Ještě musím zařídít Soci-
al Security Card. Jedná se o zařazení do daňového systému USA.
Drobný chlapík se představí jako Charles, společně odcházíme
k letadlu. Věděl jsem, že nepoletím Boeingem, ale tohle? To
snad nemyslí vážně. Letadlo pro čtyři lidi a dvě tašky, něco ja-
ko Trabant, který dostal křídla.

Usedám a rychle zapínám bezpečnostní pás. Vzlétáme, s ulehčením vydechnu, opravdu to letí. Letíme nad překrásnými tyrkysově modrými fjordy, pod námi hluboké lesy, jezera, oceán. Únava je rychle vystřídána nadšením z nového zážitku. Není snadné vstřebávat tu nádhru, která mě obklopuje. Všechny smysly mám zapnuté. Pod námi plují malinké rybářské lodě, Charley natáčí letadlo a letí o trochu níž.

Najednou zarže: "Velryby!" Opravdu to nejsou lodě. Ocasy obrovských ryb plácají do hladiny, jako by ji chtěly rozbít. Pár hodin na Aljašce a hned takový zážitek. Ale co se děje, něco není v pořádku. Začíná pršet a fouká silný vítr. Letadlo se prudce otřásá, nečekaně se o několik metrů propadá a zase stoupá. Mám žaludek v krku. Dívám se na pilota, ten však přehlíží mou ustrašenou tvář. Trochu mě to uklidní.

Hustě prší, Charley natáčí letadlo do stran, začíná různě manévrovat. Letadlo nemá stěrače, takže v předním okně není vůbec nic vidět. Připadá mi, že se snaží

Plechová dělnická ubytovna

zabránit střetu s okolními vrcholky. To nám ještě scházelo. Lomcuje s nějakou pákou, raději zavírám oči, přidávám modlitbu k aljašským božstvům a doufám v brzký konec dobrodružství. Najednou zazní rána, otvírám oči a zhluboka oddychuji. Je to jen přistání. Charley hbitě odklápí kabinu a já stojím konečně na pevné zemi. Bylo to fajn, pěkná panoramata i velryby, ale nerad bych to zažil znovu. Raději absolvuji zpáteční cestu trajektem. Tuším, že bu-

doucnost nebude nijak optimistická, avšak přežil jsem a budu bojovat dál.

DOMOV NA TŘI MĚSÍCE

Na letišti čeká zástupkyně letecké společnosti a odváží mou zdrcenou lidskou schránku do továrny. Auto zastavuje u plechové boudy - jídelny. Tělo mé je unavené, duše téměř zničena, chce se mi neskutečně spát. To ale ještě netuším, co to znamená být opravdu unaven.

Přichází Aljašan menšího vzrůstu, představuje jako Ray, jeho široká ramena budí respekt. Má na sobě pracovní oblečení značky Carhartt, neoprenové holínky, u pasu nůž a vysílačku. Vidí můj zbědovaný stav, ptá se na cestu, s velkou nadsázkou odpovídám "Fine".

Z posledních sil jej požádám, ať mi ukáže ubytovnu (bunghouse). Odvádí mne k polorozpadlému domu, který bude mým domovem pro následující tři měsíce. Pokoj je malinká nudlička páchnoucí po cigaretách. Uvnitř jsou tři palandy a jedna polorozpadlá skříň. Nijak se tím neznepekují, jen ten zápach, ale to snad půj-

Move the fucking fish! Posunujte ty posraný ryby!

de vyvětrat. Neprotestuji, chci už konečně spát.

SEZNÁMENÍ S REALITOU

Po 15 hodinách božského spánku si dávám sprchu (nejdříve z ní musím vyhnat hmyzí havěť - souboj vyhrávám) a mířím do kanceláře. Dostávám náležité formuláře i s informací, že za půl hodiny začne v jídelně orientation (úvodní informační schůzka).

V místě konání již čeká asi třicet lidí, mezi nimi je dokonce několik Čechů a Slováků. Přichází Ray, představuje se jako leader denní směny. Stručně popisuje základní pravidla. Procházíme jednotlivé body pracovní smlouvy. Žádný alkohol, drogy, šikana, sexuální harašení.

Kdo poruší některý bod ve smlouvě, dostane punch out forever (vyhazov). Budu platit 10 dolarů denně za ubytování a stravu. Tři velká jídla na den + dvě svačiny, to zní příjemně, ještě však nemám ani ponětí, co považují Američané za jídlo. Dostáváme karty, kterými si budeme punchovat (píchat) příchody a odchody. A navíc nás upozorní, že příchod si musí poznamenat leader příslušného sektoru do formuláře. Ray vysvětluje, že dvojité

kontrola je zde teprve prvním rokem, kvůli několika Rusům, kteří se pouze punchovali a nechodili do práce. Původně i mou prioritou bylo vydělání balíku peněz, ale s odstupem času zjišťuji, že peníze jsou dávno pryč, zatímco získané hodnoty si nosím stále u sebe.

PRVNÍ PRACOVNÍ DEN

Ráno fasuji oblečení. Komplet se skládá z neoprenových holínek a raingearu (pogumovaný oblek, vodě odolný, skládá se z bundy a kalhot na kšandy). Jeho součástí jsou rukavice s bavlněnou vložkou a rukávky, které zajišťují ochranu rukavic, aby do nich nenatekla voda. Rukavice a návleky budeme fasovat každý den před nástupem do práce.

Lososi ještě nedorazili do loviště. V provozu je pouze linka, která zpracovává kraby (crabline). Dostávám velice "zodpovědnou" práci, budu zabíjet kraby. Masový krabovrah musí zvládnout následující postup: levou rukou drží levé krabí nohy a pravou rukou nohy pravé. Kraba zvedá do výšky a nabodává jej na hranu nerezového stolu. Současně trhnutí rukou oddělí jeho nohy s masem od krunýře. Krunýř odpadne, vnitřnosti jsou svi-

hem paží vycáknuty na zem. Kdyby krab dokázal křičet bolestí, byl by to asi neuvěřitelný nářek.

Po sedmi dnech práce se krabí utrpení přesunulo i do mých rukou. Dodnes mám jako suvenýr boule na šlachách a občasná bolest mi připomíná krabí jatka. Další pracovník linky obrušuje na kartáčové brusce žábry. Takto upravené krabí končetiny s masem se skládají do košů, ve kterých putují do kotlů s vroucí slanou vodou.

Po uvaření je maso opláchnuto vodou, vysypáno ven z košů a naskládáno do krabic. Pro studenta biologie, milujícího přírodu, nebyla tato práce nikterak příjemná. Za dvanáctihodinovou směnu jsem zabil deset tisíc krabů, nikdo si ten masakr nedokáže představit. Zhasne deset tisíc životů za jednu směnu. V jeden den v jedné továrně.

Pokud budou lidé drancovat přírodu stejným tempem jako dosud, budeme našim dětem o zvířatech, stromech a krásných místech pouze vyprávět. Uvědomuji si můj podíl přispění k ničení naší planety, ale beru to jako zkušenost, která mi otevřela oči.

Ilegálním činem docházelo občas k očis-

tění mé černé duše. Každý den jsem tajně propašoval několik krabů zpět do moře, kde dostali druhou šanci na život. Byla jich stovka, možná dvě. Kdo ví, kolik se jich vrátilo zpět na krabí linku smrti.

TOVÁRNA: RYBY A KRABI

V továrně pracovalo sto padesát zaměstnanců. Mexikánci, Filipínci, Češi, Slováci a samozřejmě i Američané. Smutná cesta ryb a krabů začínala na doku. Krabi museli být z lodí ručně přehazováni do plastových van (toutů), které z lodě na dok vytáhl jeřáb. Ryby vysával z lodí obrovský vysavač.

Práce na doku byla vynikající příležitostí k opuštění stereotypní tovární práce. Jako shovel guy (chlápek s lopatou) dostávám lopatu a vysoké rybářské brodáky. Sestupuji po schůdkách do útrob lodí. Mým úkolem je vytlačit zbytek ryb k ústí vysavače.

Většinou jsou ryby v lodním prostoru udušené, ale ten den bylo všechno jinak. Dole jsem na několik minut oněměl, stresování lososi skákali do stěn a naráželi i do mých nohou. Rybáři, pro které znamenají lososi živobytí, se tomu jen smáli.

Křičeli: "Zdechnou v továrně, není to naše starost, jsme placeni za ryby a ty dovážíme!" Byl to další smutný den.

Vysavač ryby dopraví do továrny, kde pa-

dají na pás a jsou rozdělovány na samce a samice. Na pás se valily desítky ryb, obklopovali mě lososi, to jediné jsem věděl s jistotou. Desítky kilogramů ryb začaly padat z pásu dolů.

Nikdo pás nezastavil, aby nám vysvětlil, co je co. Šéf jenom řval: "Move the fucking fish!" (Posuňte ty posraný ryby!)

Po dvou hodinách jsem se začal trochu orientovat. Samičí břicho je plné kaviáru (a tudíž měkké), samčí břicho je tvrdé a na páteři vyrůstá charakteristický hrb, horní čelist je hákovitě vysunuta.

Po naplnění nádrží je na ryby nasypán led, tím dojde ke zpomalení procesu rozkladu.

Otevřením tlakových ventilů začnou po sobě ryby klouzat do dalšího oddělení, které se nazývá fishline (rybí linka).

První jdou na řadu samice, musí být posťaráno o kaviár - červené zlato. Stroj rybě usekne hlavu, workeři rozříznou břicho, vyberou vnitřnosti a vyškrábnou krev od páteře. Nakonec je ryba omyta a skládá se do polic (racků). Na nich jsou rybí mrtvolky přesunovány do mrazáků. Když dokonale zmrznou, spatří na chvíli světlo světa v sekci pojmenované case up (balení).

Napřed se musí rybičky namočit do studené vody, aby získaly glaze (polevu). Jedná se o vrstvičku ledu na rybí kůži, což je pouze estetickou záležitostí.

Následuje rozřídění podle velikosti a jakosti. Po důkladném zabalení jsou opět převezeny do mrazáku. Na každé krabici je etiketa, vysvětlující o jaký druh ryb se jedná, důležitým údajem je i hmotnost a jakost. Paletáky a forklifty (vysokozdvížeňové vozíky) je zajišťován odvoz naplněných beden do chladících boxů.

Doposud jsem se zmiňoval pouze o lososech, ale lososů je více druhů: pink, king, sockeye, coho (red) a chum. Továrna zpracovávala i jiné zástupce rybí říše: platýze (halibuty), aljašské tresky (blaccody), různé druhy rock fish (ryby s ostny).

Nejvyšší výnos továrně však zajišťoval kaviár. O vajíčka lososů byl obrovský zájem a skvělý odbyt, především do Japonska. Jedna půlkilová krabice měla cenu sta dolarů. Zpracováním kaviáru se zabývalo zvláštní oddělení egg room (dům vajíček). Kaviár se zbavoval částí vnitřností a nakládá do speciálního slaného roztoku. To byl úkol japonských kuchařů, kteří museli vystudovat školu zaměřenou na zpracování kaviáru. Červené kuličky byly baleny do plastových krabiček označených samolepkou společnosti. Následoval proces zmrazení stejně jako u ryb.

BARBARSKÉ NAKLÁDÁNÍ S MRTVOLAMI

Aby bylo správně pochopeno následující barbarství, musím čtenáře alespoň okrajově seznámit s životním cyklem lososů. Obvykle čtyři roky po vylíhnutí se lososi vrací z moře do rodných toků (mezi červnem a zářím). Cesta do sladké vody není vůbec snadná. Ti nejšťastnější, kteří se vyhnou rybářským flotilám, sportovním rybářům a drápům medvědů, se mohou vytrít v rodné sladké vodě. Je to jejich poslední cesta, která může být i tisíc mil dlouhá.

Odhodlanost doplout na rodná trdliště je obrovská. Na cestě proti proudu málokdy přijímají potravu. Po vytření hynou. Prostředí, které dalo jejich životu vznik, se stává i hřbitovem. V tomto období lemuji mrtvá tělčka břehy řek a potoků. Mladý potěr ihned zamíří do blízkého jezera, kde zůstává alespoň rok života. Po roce odplouvá do moře. Koncem sezóny lososů (zhruba od srpna do září) se rapidně zhorší kvalita masa. Dlouhou a namáhavou cestou vyčerpávají ryby své energetické zásoby. Jelikož nepřijímají potravu, nemohou zásoby doplňovat.

Vedení továrny nechalo postavit novou linku v místech, kde se třídili samci a samice. Těla samců jela po pásu ven a tam padala do předem připravených nákladních automobilů. Břicha samic byla rozřezána, vybral se kaviár a další osud měly stejný jako samci. Třicet mil od továrny byl kompost. Veškeré zpracovávání ryb se zastavilo.

Od té doby vozily nákladní automobily každý den mnoho tun "špatného" masa na kompost. Odváželo se úplně všechno maso, zpracován byl pouze kaviár. Továrně proces ušetřil spoustu peněz. Linku obsluhovalo dvacet lidí a ušetřilo se i za provoz obrovských mrazáků.

Divoká příroda na Aljašce ještě nezmizela

Podrobnosti o pracovních pozicích v rybí továrně si přečtete na www.horydoly.cz/cestovatele. **horydoly**

Text: (kt). Foto: Kateřina Davidová, společnost Barbora

HISTORIE NEJSOU

Říká se jim muzea v přírodě. Skanzeny. Národopisná muzea. Jsou to místa, kde lze zažít historii na vlastní kůži, ohmatat ji rukama, ucítit její vzdálenou vůni a vidět na vlastní oči. Zve-me vás na pár výletů, které můžeme s čistým svědomím doporučit jako to nejlepší z českých a slovenských skanzenů. Uvidíte v nich nejen půvabné chaloupky, ale také dávné řemeslníky při práci, prastaré mašinky, fungující vodní mlýny a zapomenuté druhy ovoce i zeleniny.

Veselý kopec

Jestli budete chtít vidět tenhle skanzen celý, jed'te raději autem. Soubor lidových staveb z Vysočiny je roztroušený na čtyřech místech. Na samotném Veselém kopci se podíváte do rolnických stavení, uvidíte domek bezzemka, stodoly, chlívký a mezi nimi se prohánějí domácí zvířata.

O pár kilometrů dál ve Starých Hamrech je k vidění začátek průmyslové revoluce v podobě vodního hamru, mlýna a hospody. Nedaleké Možděnice nabízejí

pohled k řemeslníkům jako byli truhlář či bednář. A ještě o kus dál v Hlinsku je malá městská čtvrť Betlém zasvěcena dělníkům na hrnčířských kruzích, tkalcovských stavech, na ševcovských verpáncích.

SPECIALITA: nápadité tematické výstavy a ukázky, jako například prádlo našich babiček, lidové bramborové pokrmy, masopusty, jarmarky...

KDE: Hlinsko v Čechách

Info: www.pruvodce.com/vysocina

Valašské muzeum v přírodě

Klasika všech klasik! Kdo tady nebyl, jako by pořádný skanzen nikdy neviděl. Na úbočí beskydského kopce jsou ve velkém areálu umístěna všechna možná obytná i hospodářská stavení. Valašská dědina potěší především milovníky romantických roubenek, Dřevěné městečko inspiruje praktické ženy k vlastním výtvorům na téma lidového umění a Mlýnská dolina je spíše pro velké i malé kluky, pro-

tože s pomocí vodní síly tu pracují hamry, mlýny a pily. Centrum skanzenu je v Dřevěném městečku před radnicí, kde se odehrávají ukázky běžné denní práce, uvidíte tu výrobu uměleckých předmětů i vystoupení folklórních souborů.

KDE: Rožnov pod Radhoštěm

INFO: www.vmp.cz

Důlní vláček jezdí v lomu
Paraple v Českém krasu

JEN DOMEČKY...

Polabské národopisné muzeum

Tohle není vyhlášené poutní místo masové turistiky. Tady nejsou k vidění žádné supercenné stavby nebo neoceňitelné sbírky lidových předmětů. Ale za to si v klidu můžete prohlédnout úplně obyčejné bydlení rodáků z Polabí. Samozřejmě tu žili zemědělci, ale také řemeslníci, kovář, bednář a mnohé další profese. Můžeme-li radit, vyhněte se pouze všedním dnům v červnu a září, protože v tu dobu máte velkou šanci, že se setkáte se školními výpravami z celých středních Čech včetně Prahy. Vstupné je tu totiž mírné a personál přívětivý, což jsou dva základní předpoklady při plánování výchovného výletu.

KDE: Prerov nad Labem

INFO: www.sylak.cz/Prerovnl

Solvayovy lomy

Skanzen nemusí být jen romantická vesnička sestavená z načínčaných chaloupek. V lomu Paraple nedaleko Karlštejna uvidíte rekonstruovanou práci lomařů, kteří zde těžili vápenc. Muži, ať měří metr nebo dvakrát tolik, budou určitě nadšení z fungující mašinky a vozíků. Ostatní se mohou zchladit ve zpřístupněné štolě, anebo se potěšit malíčkostmi z chlapáckého života drsných dělníků. Lampičky, lopaty, stroje... Funkce už vám asi moc neřeknou, ale vzhled evokuje solidnost zaniklých časů.

SPECIALITA: nevynechejte nejkrásnější rozhled ve středních Čechách. Od kříže na vysoké skále spatříte

hluboké údolí říčky Loděnice, bílá skaliska okolo a mezi nimi barokní klášter ve Svatém Janu pod Skálou

KDE: Bubovice

INFO: www.solvayovylomy.cz

Železniční muzeum

Nostalgie na kolejích - to je pro naše rodiče parní lokomotiva. Nám se hrnou slzy do očí už při pohledu na elektrické či dieselové mašiny. Vždyť kdo nejezdil na internát vlakem, neodjížděl na chalupu, nebo na letní čundr ze zapadlého nádraží. Která nejela za svým milým na vojnu. V bývalé výtopně velkého překladového nádraží v Lužné si můžete doslova osahat lokomotivy a vagonů nedávno vyřazené z provozu stejně jako historické parní lokomotivy. Všechna technika je v provozuschopném stavu a jednou za čas vyjíždí na slavnostní jízdy po celé republice. Vyhlédněte si některý z takových termínů a užijte si jízdu do vzpomínek.

KDE: Lužná u Rakovníka

INFO: www.cd.cz/muzeum

Botanicus

Skanzen může být zřízený dokonce i pro rostliny. Firma, která se vrací ke kořenům v kosmetice, hygieně i celkovém zpříjemnění bytů a domů, pěstuje staré a pozapomenuté druhy užitečných květín, koření a keřů. Na dvacetihektarové ploše ve středočeské vsi Ostrá se můžete procházet v kulinářské zahradě s vysetým staročeským i současným kořením, v zelné zahradě najdete kromě mnoha moderních neobvyklostí i zapomenutou zeleninu, v klášterní zahra-

dě si odpočínáte mezi vonnými bylinami a v sadu uvidíte prastaré odrůdy ovocných stromů. Spíše jako kuriozita je zde čínská zahrada, místo pro přírodní rostliny a pole levandulí. Přivítejte si! Součástí prohlídky je historické městečko, kde uvidíte v plné práci tkalce, kováře, hrnčíře a mnohé další řemeslníky.

KDE: Lysá nad Labem

INFO: www.botanicus.cz

Holašovice

Tady to vypadá jako ve skanzenu. Ale jen na pohlednici či fotografii. Pokud do této malebné vesnice přijedete, uvidíte okolo sebe čilý ruch. Žije tady natrvalo spousta lidí, víkendových chalupářů je tu jen pomálu. Přesto se sem sjíždějí turisté z celého světa za architektonickými skvosty. Celá vesnice byla totiž postavena ve stylu selského baroka a dosud na něj nikdo nesáhl jinak, než citlivými restaurátorskými pracemi. Toho si všimlo i UNESCO a zapsalo Holašovice do seznamu světového kulturního dědictví. Jestli tedy chcete vidět vesničku, kterou jste dosud viděli jen v televizních pohádkách, jeďte do jižních Čech.

KDE: Holašovice

INFO: www.holasovice.cz

Múzeum Liptovskej dediny

Na úpatí Vysokých Tater, kde skalnatá Račková dolina mizí v lesích a lukách, stojí skanzen tvrdého života podhorských dřevařů a zemědělců. Je to ovšem umělá hra na opravdovou ves, protože všechny kamenné a

některé dřevěné budovy byly postavené nově rukama současných řemeslníků, kteří ze starých domů použili jen pár stavebních detailů. Ty původní pocházejí z Pařížovců, které zaplavily vody přehradní nádrže Liptovská Mara. Jedinou opravdovou památkou je kostel za umělou vesnicí. Tak jako každá středověká stavba má své malé tajemství. Sloupy jsou zdobené hlavami, kteří se spíše podobají šelmám než lidským bytostem. Mají to být portréty zdivočelých lidí, kteří pryč ve zdejších lesích opravdu žili.

KDE: Pribylina

INFO: www.liptovskemuzeum.sk

Čiernohronská železnica

Lesní úzkokolejka do dolin Nízkých Tater známá jako Černý Balog podle největšího překladiště dřeva byla koncem socialistické éry oficiálně zrušena. Přesto dodnes rozvážá místní lidi do práce, návštěvníky do skanzenu a turisty na výlety. Doslova ze země ji vydupal dobrovolníci z organizace Strom Života, kteří tu už dvě desítky let zdarma pracují a pozvolna rozšiřují tratě do původních rozměrů. Vlezte do vagonku a nechte se podél divokého toku Černého Hronu vyvézt do hlubokých hvozďů. Až se budete vracet, nezapomeňte zaskočit do malého skanzenu Vydrovo, kde uvidíte, jak právě tyto lesy dávaly obživu dřevorubcům a jejich rodinám. Na lesní železničku se dodnes sjíždějí dětské a mládežnické organizace, aby tu strávily při práci víkendy i prázdniny

KDE: Čierny Balog

INFO: www.chz.sk

Bývalá správní budova
vápencového lomu Solvay

Valašské muzeum v přírodě

Jaci mají stejnou pověst jako osli – jsou tvrdohlaví a zákešní

DRTIVÁ VĚTŠINA TIBETU LEŽÍ V NEPŘÍSTUPNÝCH HORSKÝCH OBLASTECH HIMÁLAJE V NADMOŘSKÉ VÝŠCE PŘESAHOJÍCÍ ČTYŘI TISÍCE METRŮ. DRSNÉ PODNEBÍ A NEPŘÍLŠ ÚRODNÁ PŮDA VYTVÁŘELY PO STALETÍ NEJISTÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY, SE KTERÝMI SE MUSELI TIBETANÉ VYROVNAT.

Co si nepřinesou, to nemají

Stačí pár minut a prcek se ušpiní

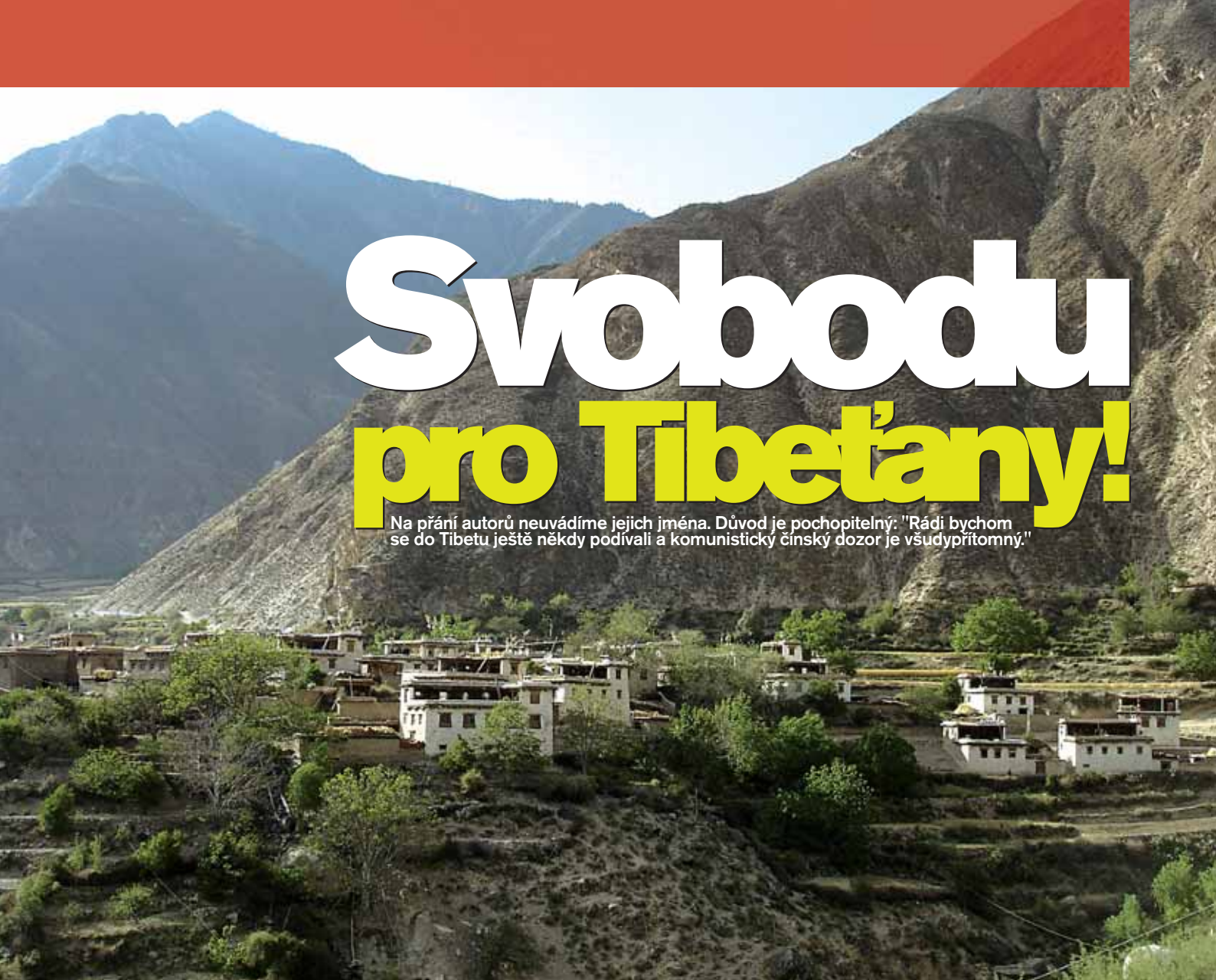

Hráli si, nebo museli těžce pracovat?

Není jistě náhodou, že k překonání nepříznivých životních podmínek pomáhá buddhistické chápání života coby koloběhu utrpení způsobeného lidskou touhou po majetku a marnivého sebeuspokojení.

Tibet byl od počátku svého vzniku pro cizince uzavřen nejdříve z důvodů náboženských, v současnosti pak politických. Samostatnost Tibetu byla ukončena v říjnu 1950, když ozbrojené jednotky čínské armády vnikly do Tibetu pod záminkou zajistit „ochranu“ třem milionům Tibeťanů před imperialistickým útlakem.

Výsledkem čínské okupace bylo plošné ničení tibetských klášterů, obrovský příliv čínských přistěhovalců a následný úpadek tibetské kultury. Necitlivé pozemkové reformy prováděné čínskou vládou v padesátých letech logicky vedly k masovým nepokojům, které skončily krvavě potlačeným povstáním. Následně byl duchovní vůdce Dalajláma přinucen odejít ze země do Indie, kde brzy obdržel politický azyl. Nikdy se už do Tibetu nevrátil, avšak zároveň do dnešního dne nepřestává bojovat za nenásilné řešení ti-

Svobodu pro Tibetány!

Na přání autorů neuvádíme jejich jména. Důvod je pochopitelný: "Rádi bychom se do Tibetu ještě někdy podívali a komunistický čínský dozor je všude přítomný."

betské otázky. Za jeho úsilí mu byla v roce 1989 na návrh našeho prezidenta Václava Havla udělena Nobelova cena míru. V současnosti je turistický ruch v Tibetu důsledně regulován čínskými úřady. Důvodem všech omezení je objektivní nutnost udržet západní turisty v dostatečné vzdálenosti od věcí, které by neměli vidět, tedy především od zničených tibetských klášterů a dalších míst, kde dochází k porušování lidských práv Tibetanů. Během téměř šedesátileté okupace Číňané postupně donutili významné tibetské lámy (učitelé buddhismu a zároveň mniši) opustit své kláštery a přestat učit. Místo nich jsou do klášterů dosazováni loajální Číňané, kteří se snaží rozbít jednotu klášterů zevnitř.

Legální cesta do Tibetu je možná jen pod dohledem čínské cestovní agentury, která své klienty zaveze jen na místa politicky vhodná a korektní, a stejně tak politicky vhodné budou i informace, které se turistům prostřednictvím svých „průvodců“ dozvědí. Chcete-li navštívit odlehle horské vesničky a setkat se s přívětivými vesni-

čany, nevyhnete se porušení pravidel. Mějte na paměti, že jste zachyceni v databázi turistických check-pointů a že vaše kroky nejsou tak úplně svobodné.

NÁVŠTĚVA PŘINÁŠÍ JÍDLO

Tibetské osady jsou od sebe vzdáleny několik hodin či dní vyčerpávající chůze přes horská sedla a hluboká údolí. Každá tibetská rodina je proto odkázána na své vlastní zásoby, které si buď vypěstovala a nebo donesla či dovezla ze vzdáleného města. Návštěva je sice vítána, avšak nesmíte se divit, pokud nebudete automaticky pozváni ke společnému stolu. Předpokládá se, že příchozí disponuje vlastním jídlem, minimálně pro sebe. Navíc není vůbec jisté, zda by vám místní strava chutnala, respektive zda byste se cítili touto večeří dostatečně nasyceni. Základem každého jídla je pro většinu Tibetanů pražená mouka z ječmene zvaná tsampa a slaný čaj s jačím máslem. Obě složky se v dlaních smíchají do malých kuliček a je navařeno! Máte-li opravdové štěstí, dostanete naservírova-

nou hustou nudlovou polévku thukpa či malé zeleninové (eventuelně masové) knedlíčky momo.

Tibetáné staví krásné tradiční kamenné domy, které dokonale ladí s okolní hornatou krajinou. Často jsme obdivovali barevná vyřezávaná okna. Vnitřní vybavení je však velmi skromné, což nás opět přesvědčuje o nelehké životní situaci místních obyvatel. Přízemí obývají výhradně domácí zvířata: ovce, kozy, prasata a slepice. První patro tvoří jedna společná obytná místnost, sloužící jako kuchyně, jídelna i ložnice pro celou rodinu. Další místnosti využívají jako sklad potravin na zimu, která je v těchto oblastech mimořádně dlouhá a krutá. Zatímco my v duchu vzpomínáme na vysilující a zároveň krásný přechod himalájských velikánů, naši hostitelé sní svůj dlouhý sen o svobodě Tibetu a jeho politické nezávislosti na Číně. Máme pro jejich touhu pochopení - i naše země byla po dvě desetiletí donucena snášet politickou svévolí cizího státu. Snad i Tibet jednou dostane zpět svou ztracenou svobodu. ■

TŘÍTISÍCOVKA ZA DVE HODINY

Text a foto: Šárka Bláhová

**ŽE TO ZNÍ NEUVĚ-
ŘITELNĚ? JE TO
SKUTEČNOST.
Z KEMPU ČI PEN-
ZIONU V COLMARS-
LES-ALPES MŮŽETE
VÝJET KLIDNĚ
PŘED POLEDNEM.**

Svišť je ostrážitý obyvatel hor

Horské jezero Lac d'Allos

Jakmile vyšplháte prudkými serpentínami na parkoviště v klínu Přímořských Alp, už jste překonali nadmořskou výšku 1 500 metrů. Jiná doprava než autem je vyloučená, nepočítáme-li zdatné cyklisty. Výstup na Mont Pelat (3055 m n.m.) patří mezi lehčí túry. Stoupání po hřebeni je velmi pozvolné. Je to ideální výlet pro rodinu s většími dětmi. Prudší stoupání po kamení následuje až na samém konci trasy těsně pod vrcholem. Pár kroků od parkoviště, kde v červenci a srpnu sídlí kancelář národního parku Mercantour, se naskytne první úchvatný pohled do travnatého údolí. Užijte si pocit, že právě stojíte v zemi zaslíbené. Jakmile se zastavíte, nechce se jít dál. Tak vás přírodní galerie vtáhla. Přenocovat tady můžete zadarmo. Informační tabule uvádějí povolenou dobu pro přenocování od 21 hodin večer do 9 hodin ráno. Partičky mladých lidí nedo-

Nad suchým jehličnatým lesem se vypínají skalní obří

kavě čekajících, až odbije devátá, nejsou ničím výjimečným. Místa je tu dost pro všechny. Ideální období, kdy vystoupat na Mont Pelat, je od června do října kvůli ustálenému počasí. O prázdninách tudy rozhodně nebudete sami a na vrcholu budete stát frontu.

Po sestupu nezapomeňte udělat půlhodinovou zacházku k romantickému jezeru Lac d'Allos. Ve výšce 2 226 metrů se otužilci mohou vykoupat, ostatní si vychutnají pohled na jezero z terasy dřevěného penzionku, který nabízí i občerstvení pro příchozí. Nejste-li v něm ubytování, kromě nápojů vás ničím jiným neuctí.

Mont Pelat je nejvyšším vrcholem národního parku Mercantour. Rozhodnete-li se trávit dovolenou na francouzské Riviéře, návštěva tohoto přírodního klenotu je téměř podmínkou. Zvláště pro ty, kteří přemíru luxusu a rušných turistických center raději vymění za něco asketičtějšího. ■

Poslední metry výstupu vedou po kamenité cestě

Internet
Mercantour: www.mercantour.eu
Provence: www.provenceweb.fr

INZERCE

NAJVÄČŠIA ŠPORTOVÁ VÝSTAVA NA SLOVENSKU

ŠPORT *Línia*

15.výstava športových potrieb a módy

www.bbexpo.sk

17.-19.9.2008
BANSKÁ BYSTRICA

Xterra se stěhuje do měst, minulý rok se závodilo v Ostrově nad Ohří

Petra Krejčová byla skokankou roku 2007

Roman Medek vybíhá z vody

Tomáš Jiránek vítězí

SEZÓNA XTERRA SE ROZJEDE UŽ V DUBNU. ČTRNÁCT ZÁVODŮ URČÍ NA KONCI SRPNA NEJLEPŠÍ ČESKÉ TERÉNNÍ TRIATLETY. VÍTĚZSTVÍ BUDOU OBHAJOVAT PAVEL JINDRA A IVANA LOUBKOVÁ.

Text: Petr Mach. Foto: archiv Xterra

na tak vrcholném závodě, jako je Světový pohár nebo Mistrovství světa, je v Xterře možné postavit se na start vedle mistrů světa. Jako jeden z mála sportů totiž Xterra neodděluje amatéry od profesionálů, všichni bojují o jedno vítězství.

DVA POHÁRY V JEDNOM

Kromě sedmi závodů Českého poháru je do Czech Tour zařazeno ještě sedm akcí takzvané Challenge Tour. Jde o dva samostatné poháry, ve kterých se ale body sčítají do společného žebříčku. Závodů Challenge Tour jsou méně

náročné a některé z nich kandidují na přesrok mezi elitní závody Českého poháru.

Po roční odmlce se na naše české území vrací závod Světového poháru. Na start se v Hluboké nad Vltavou postaví opět celá evropská špička. Mimo pohá-

Xterra 2008

rových bodů se bude bojovat o kvalifikaci na říjnové mistrovství světa na Havaji.

SOUBOJ ŠAMPIÓNŮ

Kdo by mohl být v roce 2008 českým favoritem? Loňského šampióna Pavla Jindru, který byl tuto zimu velmi úspěšný ve světovém poháru v zimním triatlonu, se budou snažit prohnat reprezentanti Jan Kubíček, Karel Zadák nebo Petr Novák. Vzestup formy hlásí také František Žilák nebo Leoš Roušavý. Výborný junior Jiskra přestupuje do seni-

orské kategorie a stejně jako každý rok se může objevit někdo úplně nový, kdo Xterru ještě nezkusil. ■

Internet
www.xterra.cz

Český pohár XTERRA

- 24.5. - Praha, Žluté lázně
- 14.6. - Praha, Hostivař
- 29.6. - Hluboká nad Vltavou
- 12.7. - Děčín
- 26.7. - Ostrov nad Ohří
- 9.8. - Plzeň
- 30.8. - Hradec Králové

XTERRA Challenge Tour

- 19.4. - MTB Rallye Vltava (Hluboká nad Vltavou)
- 24.5. - XTERRA sprint (Praha)
- 6.6. - Czech BIGMAN - terénní triatlon
- 14.6. - XTERRA sprint (Praha)
- 21.6. - XTERRA Benešov (Konopiště)
- 26.7. - XTERRA sprint (Ostrov nad Ohří)
- 16.8. - O-See (Žitava v Německu)

JEŽKOVY VOČI!

LAVINOVÁ LOPATA, DĚLNÍKOVA ODPLATA!

NA TRHU JE V SOUČASNÉ DOBĚ PŘEHRŠEL LOPAT S MNOHÝMI VYMOŽENOSTMI. ULTRALEHKÉ PLASTOVÉ, ULTRAPEVNÉ Z HLINÍKOVÝCH SLITIN, TELESKOPICKÉ, PROFESIONÁLNÍ, S INTEGROVANOU LAVINOVOU SONDOU A PODOBNĚ. PŘESTO SE MEZI NÁMI NALÉZAJÍ JEDINCI, KTERÍ POCIŤUJÍ NALÉHAVÉ NUTKÁNÍ VYROBIT SI NĚCO TAKOVÉHO SAMI.

Text a foto: René Kujan

Vpotu tváře si zhotovíme moderní hliníkovou lopatu. Naše snažení bude odměněno nejedním přívlastkem. Namátkou uvedme: nejlehčí, nejlevnější, nejpraktičtější a v neposlední řadě samozřejmě nejkrásnější. Také jste si vždycky lámali hlavu nad tím, proč s sebou do hor vozíte dvě dlouhé, poměrně objemné věci (lopatu a cepín), když by šlo určitě ušetřit jak na hmotnosti, tak na objemu? Možná pro vás máme řešení.

CO JE TŘEBA?

Co k tomu budeme potřebovat? V železářství zakoupíme středně velkou hliníkovou lopatu na uhlí (tedy její kovovou část). Tu pomoci kladiva přesvědčíme, že je jako dělaná k nasazení na spodní část cepínu. Otvor pro násadu bude třeba zploštit a zúžit. Do otvoru nasadíme cepín a obě snýtované části lopaty

pozvolna a opatrně „dotahujeme“ k držadlu cepínu tak, aby těsně doléhaly a zároveň umožňovaly snadné zasunutí a vysunutí cepínu. Pokud jsme dosáhli takového stavu, bude třeba obě části v této pozici zafixovat – pomocí nýtů. Někde postačí dva, jinde je třeba dát dva na každou stranu. Nýty použijeme buď standardní rozklepávací, popřípadě – patříte-li mezi šťastné majitele nýtovacích kleští – thrací.

JAK TO DRŽÍ POHROMADĚ

Polotovár bychom měli, ale jak to tam bude celé držet? Odpověď je nasnadě – rychloupínacím šroubem. Jako vyhovující se nám jevil ten, který např. prodávají v cykloservisu k upnutí sedlovky do rámu kola. Lehká, pevná, spolehlivá a rychlá záležitost. Lopata už na patřičném místě díru má. Cepín jí ve své dolní části, u bodce mívá zpravidla taktéž. Je ovšem otázkou, zda nám obě díry lícují. Jestliže ne, bude třeba dírou o průměru 6 mm vylepšit již tak dost zkoušený cepín. Díry lícují, nezbyvá než protáhnout rychloupínák a zajistit. Pakliže jste praváci a dřík lopaty tudíž budete třmít ve své pravé ruce, je nanejvýš doporučenéhodné cepín nasouvat do lopaty tak, aby jeho špice směřovala od vás, tedy taktéž doprava. Vaše kalhoty a čtyřhlavý sval stehenní se vám odmění spokojeností.

ŠNŮRKA NEJEN NA OZDOBU

Fajnšmekři ještě vyzdobí rohy své nové lopaty dírkami po vzoru profesionálních kousků (oceníte zvláště při upevňování na batoh nebo konstruování svépomocných záchranných prostředků). My jsme je navíc opatřili praktickými šňůrkami. Jejich konce začistíme plamenem zapalovače. Šňůrky využijeme i na připevnění rychloupínacího šroubu a matky. Zabráníme tak jejich ztrátu.

JAK VYPADÁ VÝSLEDEK?

Máme lopatu s rekordní hmotností (ať už svou lopatu vyzdobíte dvěma či čtyřmi nýty a šňůrkami a nekoupíte si ani ten nejlehčí rychloupínák na trhu, stejně byste neměli přesáhnout hmotnost 500 g) a zároveň s rekordními rozměry „po sbalení“ 28x28 cm.

A to vše za necelých 250 korun. Profesionálně vyrobené kousky stojí v obchodě od jednoho do tří tisíc korun. Lopata může poskytnout neocenitelné služby i při vaření – např. jako nehořlavá podložka nebo prkénko na krájení.

A máte-li pozadí menších rozměrů, poslouží též coby sánky.

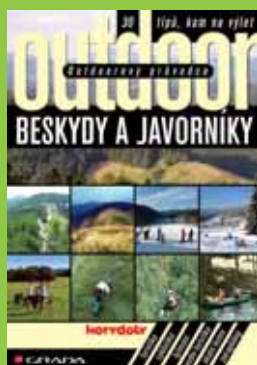
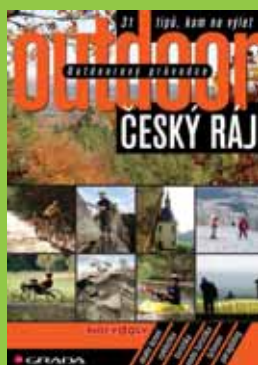
CO BUDEME POTŘEBOVAT:
→ LOPATA NA UHLÍ
→ 4 NÝTY → KLADIVO
→ VRTAČKU →
RYCHLOUPÍNACÍ
ŠROUB → CEPÍN
(ZDE CAMP JOLLY)
CCA 60 CM ŠNŮRKY
→ ZAPALOVAČ

VAROVÁNÍ: Redakce nenese žádnou zodpovědnost za případné materiální škody, zranění či ztráty na životech v souvislosti s napodobováním návodů popsaných v této rubrice!

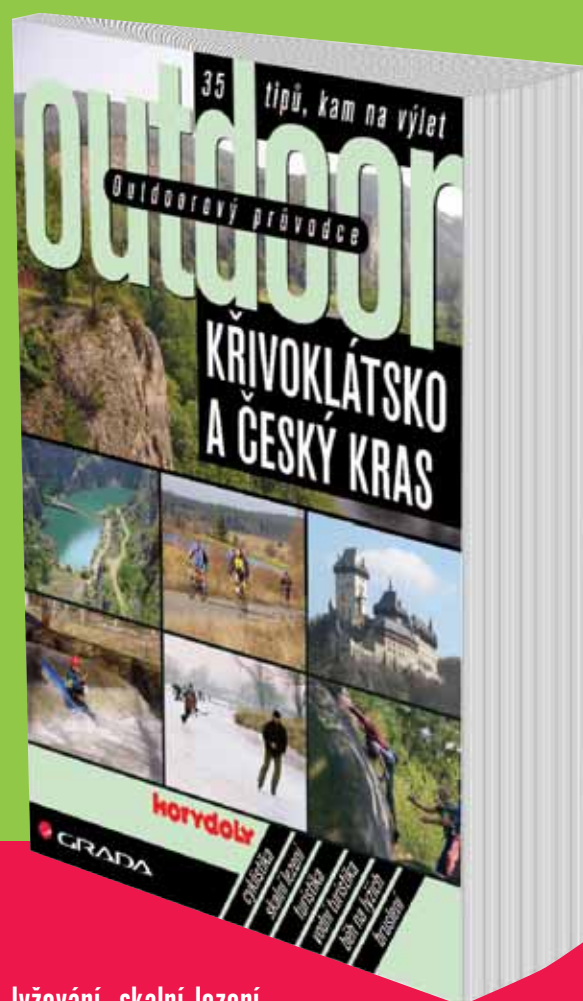
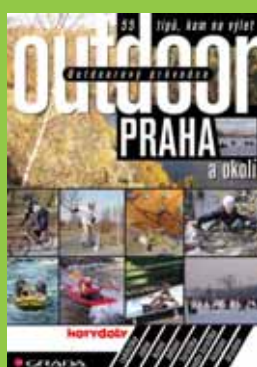
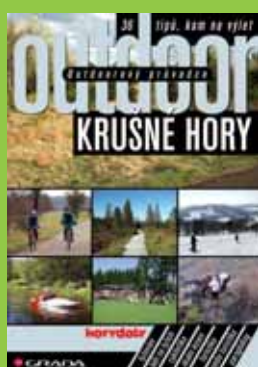

GRADA Publishing a. s. nabízí

OUTDOOROVÉ PRŮVODCE PRO VAŠE VÝLETY

Všechny publikace
formát 15×21 cm,
120 stran,
198 Kč

- tipy na sportovní aktivity
- popisy výletů, mapy oblastí
- letní, zimní a vodní turistika, inline bruslení, cykloturistika, lyžování, skalní lezení

www.grada.cz

Text: (kt). Foto: Jurek S+R, Doldy, Camp, Völkl, VauDe, Trimedar, Keen

Salewa Ektag SFS Kid

Dětská bunda ze softshellu má rukávy na zip a dvě přední kapsy se zipem. Materiál je vodoodpudivý, prodyšný a větruvzdorný. Módní potisky na přední a zadní straně dávají bundě atraktivní vzhled. Prodávané velikosti jsou 92 – 176.
Info: www.salewa.com
Orientační cena: 1790 Kč

Železný Špunt Basic

Populární kajak na potoky, zablokované toky a vodopády dostal od letoška levnější verzi. Plastová skořepina zůstává stejná, ale z vybavení zůstává pouze posuvná plastová sedáčka, vpředu a vzadu kovová oka a popruhy chytů. Info: www.zelezny.cz, Orientační cena: 12 600 Kč

Jurek Deka DV

Pohodlný a jednoduchý spacák je určený na léto do stanu, na chatu, do ubytovny, nebo třeba tělocvičny. Nejnižší teplota na komfortní spaní je deset stupňů nad nulou. Náplň je vyrobena z dutého vlákna Hollow-fiber. Dva spací pytle lze spojit zipem do jednoho pro dvojici. Praktické – spáči se navzájem mohou hrát. Spacák se prodává ve velikostech 185 a 205 centimetrů.
Info: www.jurek.cz
Orientační cena: 650 a 750 Kč (podle velikosti)

High Peak Vision

Batož je určený pro lehký a krátký trekking. Odvětrání v oblasti zad je samozřejmé. Ve spodní části je vybaven přední kapsou na zip a přezkami pro fixaci v oblasti pasu. Nechybí bezpečnostní reflexivní prvky, úprava pro nápojový vak a pláštěnka na překrytí batožiny během silných deštů. Objem je podle modelu 24 nebo 32 l, hmotnost 1035 nebo 1135 g, materiál nylon v úpravě rip stop.

Info: www.sprintcz.cz

Orientační cena: 1235 Kč

High Peak Reflex

Multifunkční batož na jednodenní aktivity má odvětrávaný zádový systém. Dále disponuje variabilní spodní komorou a přední kapsou na mapu. Nechybí ani reflexní prvky, odnímatelný držák na helmu, pláštěnka a další. Objem je 25+5 l, hmotnost 1165 g, materiál nylon v úpravě rip stop.

Info:

www.sprintcz.cz

Orientační cena:

1160 Kč

Canard Ultralight

Dámské (Oasis) i pánské triko (Camel) s krátkými rukávy je určeno do teplých podmínek a na indoorové aktivity. Polyesterové vlákno je pletené ve speciální prostorové struktuře umožňující maximální odvod potu od těla. Vyrábí se pouze v šedé barvě.

Info: www.canard.cz

Orientační cena: 419 Kč

Coleman Phad X3

Coleman vyrobil odolný a pohledný stan pro trojici, která míří do náročné akce, ale nechce slevit z komfortu. Phad je založením horský stan, ale pohodlím se blíží stanům kempovým. Semigeodetická konstrukce s naklopeným bočním prutem zaručuje vysokou stabilitu ve větru. Tropiko má dva vchody a okno. Podlážka v přední části je odpojitelná. Celý stan se staví najednou, protože vnitřní stan je zavěšen na olivkách, což ocení ti, kdož staví v dešti. Pro dvě osoby je určen menší bratříček Phad X2. Vnější stan je ušitý z polyesteru ripstop 4000 mm, vnitřní stan z prodyšného polyesteru a podlážka z nylonu. Švy jsou přelepené, tyčky z duralu 7001-T6. Stan váží 3,95 kg.

Info: www.coleman-cz.cz, Orientační cena: 6490 Kč

OUTDOOR AWARDS

WWW.OUTDOORAWARDS.CZ
OUTDOOR AWARDS 2008

Odborná a čtenářská anketa Outdoor Awards 2008 o nejlepší výrobek a značku v oblasti rekreačních a sportovních aktivit v přírodě. V anketě pořádané časopisem a internetovým portálem Horydoly hlasují odborní porotci o nejlepších výrobcích určených pro jednotlivé outdoorové aktivity, čtenáři pak mohou hlasovat o nejoblíbenější outdoorové značce. Letošní ročník ankety byl vyhlášen na mezinárodním veletrhu vybavení pro zimní a outdoorové sporty S1 a potrvá do konce května, kdy budou vyhlášeny výsledky.

VYHLÁŠENÉ KATEGORIE:

- ♦ Nejoblíbenější outdoorová značka
- ♦ Nejoblíbenější outdoorový výrobek roku
- ♦ Cyklistika
- ♦ Horolezectví + vysokohorská turistika
- ♦ Lyžování a aktivity na sněhu
- ♦ Turistika a cestování
- ♦ Vodní turistika a divoká voda
- ♦ Rodinné outdoorové aktivity

Hlasujte a sledujte nominace na www.outdoorawards.cz.

OUTDOORNET

horydoly

Text: (red). Foto: (ot)

Dráhy prohrály soud s cykloturistou

Tři ředitelé Českých drah soudili šéfredaktora portálu Horydoly.cz Kubu Turka a potažmo i jeho manželku, že jeli vlakem se svými bicykly. Soud se táhl čtyři roky, ale Drahám nakonec zůstaly jen prázdné ruce. Železničáři si mysleli, že je normální, aby označili vlak v jízdním řádu znakem kola a poté odmítli bicykly do vlaku naložit s tím, že v nákladním vagónu mají plno. Z Prahy do Lovosic sice nakonec České dráhy cestující i s jejich koly dopravily, dostaly zaplacené za jízdenky, cestující i jejich kola jeli pod ochranou tří policistů, ale železničáři se s tím nesmířili a požadovali desítky tisíc korun za pokuty kvůli zdržení, které samy zavinily.

"Jedná se o šikanu Českých drah, která je způsobena neschopností managementu monopolního dopravce pracovat v zájmu zákazníků," míní Kuba Turek. "Celý soud jsem bral jako precedenční. Vyzkoušel jsem, jak se chová monopolista, a zároveň jsem potěšen, že se mu dá bránit. Teď čekám, jak se výsledek soudu projeví v praxi - zda bude doprava bicyklu po železnici jedno-

dušší a zda bude modrá armáda slušnější." Ledy se během zdoluhavého procesu hnuly. České dráhy připouští přesně to, proč soudily Kubu Turka. Kola lze vozit i na předním a zadním představku (to je na plošinách za lokomotivou a na konci vlaku). Dráhy se sice oháněly u soudy bezpečností, ale ukazuje se, že to byla čirá schválnost.

První obvodní soud, zda mohl Kuba Turek s manželkou vzít do vlaku své kolo, vyhrál beze zbytku cestující. Ve druhém odvolacím kole, na který se České dráhy obrátily, vrátil městský soud věc nazpátek na obvod. Mohou si to dovolit, nějaké prosouzené desítky tisíc korun je vůbec netrápí. Třetí rozsudek dává za pravdu cestujícímu, ale také trochu Drahám. O co jde? Pětisetkorunovou pokutu má zaplatit Kuba Turek, ale požadované penále za zastavení vlaku je nelegální. O náklady soudu podělili Kuba Turek a České dráhy v poměru 18:82. Pro poučení cestujícím i železničářům dáváme k dispozici všechny podklady, které máme k dispozici. Prostudujte si je na adrese www.horydoly.cz/vypsat.php?id=11146 ■

ZÁKAZ SE VYSVĚTLIT NEDÁ

Nový ředitel Krkonošského národního parku Jan Hřebačka chce řešit letitý spor mezi cyklisty a ochránci přírody. Rád by povolil příjezd na kole k Luční boudě a Labské boudě, kam se dosud může jen pěšky, ačkoliv tam vedou asfaltové silnice.

Podle ředitele Krkonošského národního parku je možné cyklisty na obě tyto silnice pustit, až se vyřeší problémy, které ochránce přírody v souvislosti s rozmachem cyklistiky pálí. Vadí jim možné střety vyznačů kola s pěšími turisty. "Mám na stole dopisy od turistů, že mají z rychlých kol obavy," uvádí Jan Hřebačka.

Druhým problémem je ukončení silnic u obou bud. "Pokusíme se trasy zokruhovat. Nechceme, aby nám cyklisté rozjezdili Úpské rašeliníště, ale na Sněžku by se nějak mohli dostat."

Uvažování Jana Hřebačky je v prostředí krkonošských ochránců přírody ojedinělé. Zatím šli jen cestou zákazů. Například profesionální strážce Miloš Růžička s vážnou tváří tvrdil před třemi lety na setkání s představiteli obcí Českého ráje, že nemůže cyklisty na Luční boudu pustit, protože se jim z pneumatik odírá gumový prach a ten škodí chráněným rostlinám podél silnice.

To nepřímo potvrzuje starosta Vrchlabí Jan Sobotka: "Na Šumavě to je ještě horší, ale i u nás v Krkonoších si chtějí ochránce přírody udržet přírodu jen pro sebe, zavřít ji pro ostatní a v klidu si v ní bát."

Po nástupu nového šéfa národního parku je optimističtější Pavel Klapuš, který je otcem špindlerovského skiareálu, jednotné úpravy běžeckých stop v Krkonoších a projektu Krkonoše v sedle kola: "Dá se jednat o otevření tras na Luční a Labskou boudu pro cyklisty mimo hlavní turistickou sezonu nebo jen v určitých hodinách." To ředitel parku Jan Hřebačka nevyklučuje. "Nemohu ovšem zatím nic zaručit."

Krátký rozhovor s ředitelem KRNP si můžete poslechnout na www.horydoly.cz/krkonose. ■

Text a foto: (kt)

ŘEKY, ŘÍČKY, POTOKY

Nový playspot v Plzni

Nový playspot pro rodeo na divoké vodě vzniká v Plzni. Umělá zdvihací hráz bude umístěna ve výtoku z Kalikovského mlýna na Mži. Vodáci z TJ Union vyběhali stavební povolení a teď shánějí peníze. Celé zařízení by mělo stát půl miliónu korun. Dokumentaci si můžete prohlédnout na jejich webu oddil.vodacitjunion.cz. Podobný playsport na mlýnském náhonu je v Kadani na Ohři, umělá vlna poháněná automobilovým motorem funguje na požární nádrži v Sopotnici.

Text: (pp). Foto: (kt)

Strom přizabil vodáka

Šestimístný raft sjíždějící řeku Moravu poblíž Bludova zasáhl padající kmen. Jeden člen posádky byl zraňen těžce a tři lehce. Nehoda se

stala kvůli tomu, že dřevorubec na břehu kácel topolovou alej a jeden strom spadl omylem do řeky místo na břeh.

Text: (pp)

Z dobré společnosti

Dvě vodácké rodinné zprávy dorazily do redakce Horydoly. Elenka Baštová se narodila Markovi a Lucii. "Začínat se musí již v mládí," komentoval její první posezení v kajaku otec. "Chtěl jsem ji šoupnout rovnou na vodu do bazénku, ale neměl jsem pro ni šprajdu a pádlo." Vše vysvětluje záliba a zároveň práce novope-

čeného tatínka - je to kajakář a zároveň majitel vodácké půjčovny a prodejny Aqua BM - Vodácký ráj v Praze.

Známý brněnský vodák a občasný dopisovatel Hydromagazínu Jan Joe Hlaváček si bere poslední květnový den Terezu Bartošovou. Pražské trojici i brněnské dvojici přejeme co nejzábavnější pádlování po hladině života!

Text: (red). Foto: Vodácký ráj

Renč na vodopádu propadl

Vodácký thriller Na vlastní nebezpečí od Filipa Renče u kritiky zcela propadl. Ani diváci se na něj nijak nehrnou. Film byl natočen na vodopádech chorvatské řeky Una.

"Atraktivně natočené velké nic; zvládnutý tvar versus ne umělý obsah; půl napul čili 50 procent. Těch

deset procent navíc patří hercům: ne za oscarové výkony, ale za to, čím prošli. Snad poprvé v českém filmu zakusili, jak těžce jsou vydělané honoráře akčních hrdinů," napsala Mirka Spáčilová v Mf Dnes. "Chybí mu spád, tempo i rytmus, o napětí nemluvě. Je to paradoxní, když se většina scén odehrává mezi peřejemi, ale je to tak," na dálku dodává Darina Křivánková v Lidových novinách. Všechno doráží Jaroslav Sedláček v magazínu Cinema: "...je dobré dialogy spíš neposlušchat, nad některými hereckými výkony mhouřit oči, leckterý dějový zvrat nepodrobovat hlubší analýze a jen se tak kochat nádhernou přírodou (a dělat, že jste úplně hloupí a nepoznali jste, že kolem jedné a téže skály naši hrdinové plují už potřetí)."

Text: (kt)

INZERCE

Vodácký server www.raft.cz

aktuální informace z evropských řek - sjízdnost řek v ČR i SK
články, seriály, testy - vypouštění přehrad - seznamy firem

VŠE PRO VODÁKY

www.vodak-sport.cz

Rok 2008 je pro firmu **VODÁK sport** rokem jubilejním. Je tomu již 10 let, co jsme s kamarády otevřeli první vodáckou prodejnu. Z vypůjčených peněz jsme pořídili starý prodejní pult, první auto (trabant), a nejnětější vybavení. Aby prodejna nebyla prázdná, nafoukli jsme zapůjčené Colorado a doprostřed místnosti postavili stan, který jsme však v pátek balili a jezdili s ním na víkendy. V půjčovně jsme nabízeli lodě našich přátel a rodičů... Psal se rok 1998.

Deset let uteklo jako voda a firma **VODÁK sport** se proměnila. Stala se výhradním zástupcem několika světových značek, již dlouhou dobu funguje jako velkoobchod a u nejednoho z výrobců vodáckého vybavení se pyšní titulem „největší odběratel“. V současné době sdružuje čtyři kamenné provozovny v Česku i na Slovensku, navíc má on-line prodejnu na internetu. V zimním období se prodejny **VODÁK sport** proměňují na ráj běžkařů a stávají se speciálkou pro běh na lyžích.

V průběhu let vznikala **Akademie VODÁK sport**. Jejím posláním je vzdělávat zájemce o vodní turistiku a běh na lyžích v oblasti dovedností a především v otázkách bezpečnosti. Akademie provozuje vodáckou školu, pořádá školní výlety, kurzy eskymování, různé druhy školení, hudební koncerty a další akce. Během deseti let své existence podpořila firma **VODÁK sport** několik významných vodáckých expedic a průběžně podporuje spřátelené neziskové organizace.

SLAVÍME

Desáté narozeniny slavíme s Vámi. Celý rok, týden co týden, losujeme na všech prodejnách VODÁK sport šampaňské se dvěma skleničkami. Výhra není podmíněna žádným nákupem, jak bývá u podobných soutěží zvykem. Stačí jen přijít a vyhrát.

**ŽÁDEJTE KATALOG
A CENÍK NA ROK 2008**

YAK na českém trhu

přední evropský výrobce vodáckého oblečení
na pultech prodejen **VODÁK sport**

**Tradiční kvalita za nejlepší ceny!
Již 10 let.**

Brno, Bratislavská 31, tel./fax: 545 214 430
Olomouc-Slavin, Kyselovská 57, tel.: 585 418 733
Ostrava-M.Hory,
ul. Sokola Tůmy 1536/5, tel.: 603 851 317
Bratislava, Jasovská 12, tel.: +421 918 455 587

www.vodackybazar.cz

Velký výběr lodí a vodáckého materiálu
Výkup v hotovosti

INZERCE

KAM NA VODU

- 1.5.** Setkání seakajakářů Vltava
- Praha-Mělník
- 1.5.** Prvomájová Bečva
- 3.-4.5.** Vodácký den na Ohři
- Karlovy Vary
- 3.-4.5.** Plavba Povázím - Trenčín
- 8.-11.5.** Splav Popradu - Poprad
- 8.-11.5.** White Water Challenge Days
- Belá
- 9.-11.5.** Sázavské pádlo - Týnec
- 10.5.** Litický oblouk na Orlici - Týniště
- 10.5.** Vodácký maratón - Plzeň
- 11.5.** Splav Hornádu pro každého
- 16.-18.5.** Dunajské ramená
- 24.5.** Splutí Jihlavy - Mohelno
- 24.-25.5.** Orientační preteky na Dunaji
- 24.5.** Vodácký maratón na Berounce
- Dolany
- 24.-25.5.** Májová Moravice - Kružberk
- 31.5.-1.6.** Vodácký víkend na Bystřičce

Uvedené termíny se mohou měnit v závislosti na stavu vody v řekách a přehradách. Podrobnosti a aktuální informace uveřejňujeme na internetové adrese www.horydoly.cz/kalendar.

● ŘEKY AKTUÁLNĚ

Vodácké tábořiště na **Sázavě** v Čerčanech se po povodních nevzpamatovalo a je mimo provoz. Neobvyklou plavbu v polabské rovině umožňuje úzký **Sánský kanál**. Spojuje **Cidlinu** s **Mrlinou** a je průjezdný pro kajaky nebo turistické kánoe. Místy sice zasahuje břehový porost až do řečiště a časté jsou nízké lávky, ale vody je dost už od jezu u Opoláněk. Na spodním toku Cidliny upozorňujeme na dva absolutně nesjízdné jezy u Sánského kanálu v **Opolánkách a v Libici**. Vytvářejí se pod nimi nepřekonatelné válce. Nebezpečné jsou dva stupně v Kaníně pod mostem (výškový 20 cm, ale s dlouhým vývarem) a mezi Opolánkami a Sány (vlevo mlýn, nad ním lávka, pod ním vývar), které lze splout jen na jednom místě po pečlivé prohlídce. Vodáci z několika oddílů společně vyčistili koryto Kamenice od popadaných stromů. Děkujeme za všechny raftaře i kajakáře. Velká řeka **Naab** (Nába) v Německu kousek za Rozvadovem vhodná pro zkušené turisty na deblkanoích mívá po celé jaro hodně vody a lze očekávat, že i nadále jí poteče dost. Mezi Schwandorfem a Regensburgem (Řeznem) se rozlévá do zajímavých a sjízdných meandřů. Jediné nebezpečí číhá v podobě nízkých jezů, které často ukrývají dlouhé nebezpečné vývary. *Text: (pp, kt)*

Nisa pod Ještědem

Řičky pod Jizerkami jsou krásné, rychlé a tekou nádhernou přírodou. Mají ovšem dvě chyby - voda z nich rychle odtéče a občas si to namíří skrz špinavé město. Tomu se vodák nevyhne ani na Lužické Nise.

Už několikrát rok si říkáme, že ji splujeme, ale vždycky nám do jarního tání něco přišlo. Až letos o Velikonocích se to konečně podařilo. Lehce sněží a my sešoupneme naše kajaky do proudu na dolním okraji Liberce. Podplouváme pod tribunou fotbalové-

ho Slovanu a opouštíme průmyslovou aglomeraci.

Projíždíme pár vesnic a vplouváme mezi zalesněné kopce. V peřejích uděláme smyčku okolo zříceniny Hamrštejna a rychle pádlujeme do Chrástavy. Ono není moc příjemné sedět dlouho v lodi, když na březích ještě neroztály závěje. První jarní řeku máme za sebou. Pro auto se vracíme z chrastavského nádraží. "Takoví sportovci by měli běhat a ne se vozit vlakem," komentuje průvodčí moji tělesnou schránku,

kteřá je utěsněná do mokrého odkapávajícího neoprénu."

Lužická Nisa se dá splout za tání sněhu nebo po velkých deštích až z Vratislavic. Propluje se Jablonec, Liberec a Hrádek. Díky otevřeným hranicím je možné od letošního roku plout dál skrze německou Žitavu a polský Zhořelec do Odry. Lužická Nisa měří celkem 252 km. Popsaný úsek je dlouhý 13 km a vede skrze peřeje obtížnosti až WW 1, ostatní části řeky jsou klidnější ZW.

Text a foto: Kuba Turek

TADY JE KRAKONOŠOVO!

Strážný je i není v horách

→ Krkonošská obec Strážný je oblíbená mezi turisty, chalupáři, rodinami s malými dětmi a cyklisty. Je totiž v horách, a při tom vlastně ještě v horách není. Okolo jsou hluboké lesy, ale také pár menších sjezdovek. Vede tu spousta cyklistických cest a silniček. Není odtud daleko na hlavní krkonošské hřebeny. Do Strážného zajíždí místní i dálkové autobusy. Na kole se sem dostanete od vlaku z nedalekého Vrchlabí.

NABÍZÍME PÁR MÍST, KAM SE VYPLATÍ ZAJÍT PĚŠKY NEBO DOJET NA KOLE:

Hřiběcí boudy – oblíbené výletní místo (pěšky po červené značce, na kole po silnici).

Přední Planina – kondiční vyjíždka okolo horní stanice lanovky (na kole po široké zpevněné cestě).

Špindlerův Mlýn – výlet do horského střediska (na kole po zpevněné cestě na rozcestí Krásná pláň, sjezd po panelové cestě do Špindlerova Mlýna a návrat po hlavní silnici).

Žalý – historická rozhledna (lanov-

kou, na horském kole, nebo pěšky na kopec).

Janské Lázně – náročná trasa pro horská kola (značené lesní cyklostezky pro drsné bikery).

Text: (ot). Foto: Daniel Kolman

Kaplička Františka z Assisi

→ V těsné blízkosti kamenného betléma, reliéfu vytesaného do kamene pod Hraničním hřebenem nedaleko Erlebachovy boudy, byla vystavena a vysvěcena Kaplička svatého Františka z Assisi. Stojí přímo u silnice pod lesem. Má prosklenou zvonici a v ní zvonek Anežku, vyrobený v dílně Marie Tomáškové Dittrichové v Brodce u Přerova. V průčelí bronzovou sochu svatého Františka od Mariána Grolmuse, ulitou ve slavné kremnické dílně. Svatý František, tvůrce prvního živého betléma, ochránce chudých

a přítel zvířat i všeho živého, odpůrce násilí a jeden z nejoblíbenějších světů vůbec, byl prohlášen i patronem ekologů a všech, kterým záleží na vztahu k přírodě. Text: Klára Kroupová

Zimní autobusy nevydělaly

→ Svazek měst a obcí Krkonoše zprovoznil zimní autobusovou linku pod celými Krkonošemi, která spojovala všechna důležitá střediska. Vzhledem k nestabilnímu počasí a nízké sněhové pokrývce bylo přepraveno méně lidí, než se očekávalo. Důvody prozatímního neúspěchu krkonošských zimobusů shrnuje Pavel Klapuš: "Namlísali jsme se několikaletým ekonomickým úspěchem letních cyklistických Krkobusů a mysleli jsme, že se bude jednoduše opakovat u Zimobusů." Krkonošim se nepodařila propagace, bylo málo sněhu, autobusy jezdily jen dvakrát týdně a České dráhy odmítly spolupráci.

Text: Dáša Palátková

Podzemí Černého Dolu

→ První písemná zmínka o dolování v Krkonoších pochází z roku 1012.

Trutnovský kronikář Simon Hltil na základě pověsti uvádí, že v této době se těžilo zlato na úpatí Rýchor. Je však víc než pravděpodobné, že do Krkonoše přicházeli hledači drahých kovů daleko dříve a není vyloučeno, že to byli již Keltové a Slované, kteří se pokoušeli získat něco z nerostného bohatství hor. Velký rozmach dolování nastal v 16. století, kdy byla již známá většina krkonošských ložisek. K nejvýznamnějším patřily doly v Herlíkovicích na Altenbergu, na Hanapetrově pasece, ve Svatém Petru nad Špindlerovým Mlýnem, v Horní Rokytnici, v Bártově lese na Rýchorách, v Obřím dole a v údolí říčky Čistě. Jednou z mála lokalit, kde byly zachovány pozůstatky po dolování z nejstarších dob i z dvacátého století, je okolí Černého Dolu. Naučná hornická stezka Berghaus připomene dávno zaniklé doly, vysvětlí některé způsoby středověké těžby, prostřednictvím plánek a fotografií nahlédnete do podzemí a seznámíte se i s geologií.

Text: Klára Kroupová

OBJEDNEJTE SI ČASOPIS ZDARMA!

**Jedinečná příležitost pro
vás a vaše kamarády**

Nejbližší číslo časopisu Horydoly poštou
domů ZDARMA získá každý, kdo pošle na
e-mail: predplatne@horydoly.cz nebo na mobil
608 733 888 zprávu ve tvaru "zdarma jmeno
prijmeni ulice psc mesto" (SMS za běžný tarif do
sítě Vodafone). Zároveň s čerstvým časopisem
vám nezávazně zašleme složenku na roční
předplatné měsíčníku Horydoly v ceně 199 Kč.
E-mail: predplatne@horydoly.cz
SMS: 608 733 888

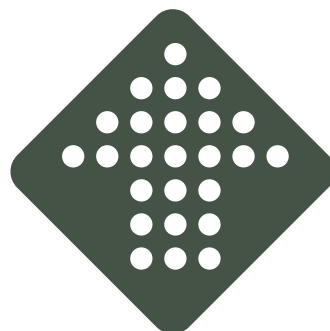
HORYDOLY

PŘEDPLATNÉ SE VYPLATÍ!

**NEVÁHEJTE, OBJEDNEJTE SI PŘEDPLATNÉ
VE VÝŠI 199 Kč A SLEVA V BARTSPORTU
VE VÝŠI 200 Kč JE VAŠE!**

**Každý nový předplatitel
časopisu Horydoly
získá zároveň s platbou
ve výši 199 Kč
kredit 200 korun
na nákup zboží
v největším sportovním
internetovém
obchodě Bartsport.**

**bart'
sport**

Prímé objednávky ročního předplatného ve výši 199 Kč přijímá SEND Předplatné, P.O.BOX 141, 140 21 Praha 4. E-mail: send@send.cz. SMS: 605 202 115, tel.: 22 59 85 225, fax: 225 341 425, www.send.cz. Poukázku na slevu ve výši 200 Kč je možné uplatnit v případě nákupu nad 1000 Kč v internetovém obchodě Bartsport z rodiny Internet Mall. Poukázka bude předplatiteli zaslána okamžitě po připsání předplatného na účet Horydoly.

RETRO: VŮDCE STŘÍLEL KAMŽÍKY NAČERNO

→ Bezmála padesát let se Fidel Castro vyhříval na politickém výsluní. Odstoupivší ikona boje za lepší zítřky navštívila na svých cestách i Vysoké Tatry. Stalo se tak v červnu roku 1972 a velký Fidel si na toto pohoří vyhradil ve svém nabitém programu hned dva dny. Místní funkcionáři mu víkendový pobyt zpestřili povolenkou na odstřel jed-

noho kamzíka (dnes přísně chráněného). Jelikož se Castro s flintou v ruce politicky tak říkáj narodil, měl dobrou mušku a kamzíka skolil. Vedle něho stál další. Prostou prosbu zrozenou z kouzla okamžiku nedokázali funkcionáři odmítnout. Navíc se ukájeli myšlenkou, že kubánský prezident na takovou dálku stejně netrefí. Ale trefil. Co se dále stalo s ulovenými kusy už zprávy neuváděly. Pamětníci vyvracejí zkažky o tom, že Castro střílel z vrtulníku, jak se v okolí Tater dodnes traduje. Zachovala se nám ještě informace, že velký Fidel s chutí poobědval v Grandhotelu ve Starém Smokovci brynzové halušky. První tajemník strany Lenárt

a předseda vlády Colotka jej na závěr pobytu obdarovali liptovským krojem a zdobenou valašskou.

Text a foto: (kū)

KYČELNICE ŽLÁZNATÁ - ZUBAČKA ŽLIAZKATÁ

→ Opět přichází jaro a v Tatrách už zase pomalu rozkvétají první rostlinky. Samozřejmě se napřed objevují v podhůří, kde sníh odtál nejdříve, tedy v lesním stupni. Jedním z druhů, které se v horských lesích Karpat objevují hned po odchodu sněhu, je i kyčelnice žláznatá (*Dentaria glandulosa*), slovensky zubačka žliazkatá. Tato vytrvalá rostlina vytváří brzy na jaře přímou a nevětvenou, 15–30 cm vysokou lodyhu, vyrůstají-

cí z plazivého oddenku. Lodyha nese tři svrchu lesklé trojčetné listy, jejichž okraj je pilovitý až zubatý (odtud slovenské jméno). Kvete nejčastěji od dubna do května, letos jsme však mohli kyčelnice vyhlížet už v druhé polovině března. Lístky mají fialové zbarvení. Na Moravě zasahuje jen do vyšších poloh severomoravských Karpat, v Čechách neroste vůbec.

Text: Ondra Bílek

INZERCE

TATRY.CZ
Turistika v Tatrách

www.tatry.cz

Víme, že Tatry jsou hory!

TATRANSKÉ REÁLIE | NÁRODNÍ PARK | OCHRANA PŘÍRODY | POPISY ZNAČENÝCH TŮR | VÝHLEDY | PRVNÍ POMOC | LAVINY | HORŠTÍ VŮDCI | VYBAVENÍ
FOTOGALERIE TATER | VRCHOLY | FLÓRA A FAUNA | ZAJÍMAVOSTI | HOROLEZECTVÍ | LYŽOVÁNÍ | SKIALPINISMUS | CYKLOTURISTIKA | PARAGLIDING | PLTĚ
HORSKÉ CHATY | REZERVACE UBYTOVÁNÍ | HOTELY | PENZIONY | PRIVÁTY | KEMPY | LÉČEBNÉ ÚSTAVY | VÝLETY | LANOVKY | ELEKTRICKY | JESKYNĚ

BOKAMI ZÁPADNÝCH TATIER

Bokami Západných Tatier je trojdňový pretek dvojíc v skialpinizme. Pretekári absolvovali každý deň náročnú trať s prevýšením okolo 2000 m. Stúpali väčšinou na skialpinistických pásoch, ale aj pešo s mačkami na nohách. Výnimkou neboli ťažké výšľapy s prvkami lezenia na skale či krátke zlanenie. Adrenalinom pre dvojice boli zjazdy v náročnom teréne, často v žľaboch so sklonom okolo 40 stupňov. Prvá

etapa odštartovala v piatok 28. 3. z ústia Bobroveckej doliny. Pretekári vyšli na Babky (1565 m n.m.), odtiaľ zlyžovali a pokračovali popri chate v Červenci na Ostrô (1763) a zjazdom sa dostali na Poľanu. Dvojice ďalej absolvovali výšľap s fixom na Sivý vrch (1804), odkiaľ po hrebeni pokračovali na Brestovú (1903). Cieľ úvodnej etapy bol v Zuberici.

1. etapu vyhrala dvojica Madaj - Hlavčo.

Druhá etapa viedla z Oravy na severnej strane Roháčskej časti Západných Tatier do Žiarskej doliny. Pretekárske dvojice vyšľapali na Salatín (2048). V náročných podmienkach za hustého sneženia a silného vetra zlyžovali na úroveň lesa a pokračovali na Baníkovskú lhu (2105). Cieľom druhej etapy bola Žiarska chata.

S 2. etapou sa lepšie vyrovnala dvojica Pisarčík - Laštík.

Posledná tretia etapa previedla pretekárov po úbočiach a končiaroch Žiarskej doliny v krásnom počasí a perfektnou lyžovačkou. V tejto etape pretekári odštartovali zo Žiarskej chaty cez Smutné sedlo (1965), nasledoval exponovaný hrebeňový úsek na prvú Kopu (2138), odkiaľ sa zľanilo do žľabu a nasledoval zjazd, výšľap na mačkách na Hrubú Kopu (2166), zjazd a následne výšľap do Lúčneho sedla (2070). Odtiaľ priamo do cieľa na Žiarskej chate.

V cieľi sa ako prví tešili Milan Madaj s Jožom Hlavčom, ktorí zvíťazili a vyhrali celý pretek s tesným náskokom pred Milanom Pisarčíkom a Jurajom Laštíkom. "Podľa môjho úsudku to bol veľmi krásny pretek. Chcel by som sa poďakovať hlavne organizátorom, že to spravili, tak ako to spravili. Najkrajšou etapou pre

mňa bola tá dnešná, lebo tu bolo aj zlaňovanie aj výstup na mačkách a počasie vyšlo skvele," povedal víťaz preteku Milan Madaj bezprostredne po vyhodnotení.

Text a foto: Mišo Danko

KŮROVCE NELZE ZAKÁZAT

Vichřice Ema vyvrátila či zlomila v území TANAPu jedenáct tisíc stromů. Letos šlo už o druhý podobný případ. Celkem je ve stát-

ních lesích evidováno přes dvacet tisíc padlých nebo polámaných stromů. Poškozené porosty se nacházejí po obvodu prakticky celých Vysokých Tater, zejména v lesích, které byly již zčásti poškozené před třemi lety. Oproti tehdejšímu stavu se však nyní jedná o převážně roztroušenou kalamitu nesrovnatelně menšího rozsahu (zatím cca 14 tis. m³ dřeva ve srovnání s tehdejšími 2,5 mil. m³).

Vývoj horských lesů v oblasti Tater probíhá za klíčového přispění vnějších rušivých vlivů (disturbanci), jakými jsou i vítr a podkorní hmyz, mohou jimi být i požáry. Tyto disturbance se dají ztotožnit s pojmem kalamita, přičemž mají v přirozených podmínkách důležitý vliv na zachování rovnováhy v ekosystémech (např. obnovují množství živin v lesních půdách). Období gradace podkorního hmyzu po obdobných větrných kalamitách trvá v závislosti na počasí 2 až 6 let, pak díky autoregulačním mechanismům (paraziti, predátoři) ustoupí. Kůrovce nelze v převážně smrkových lesích zakázat a nelze ho ani vymýtit.

Text: Ondra Bílek, ilustrační foto: (kü)

INZERCE

SPACE ADRENALIN[®] CUP

Extrémní závod čtyřčlenných štafet

21. června 2008,
Ostravice,
Beskydy

19:00 RADEGAST
Adrenalin party

www.adrenalincup.com

POWERED BY

SKUPINA ČEZ

Moravskoslezský kraj

TOYOTA

MOTOROLA

EPSON[®]

EXCEED YOUR VISION

smartWings

Outdoor Ex

BUSINESS PŘÍLOHA INTERNETOVÉHO PORTÁLU A ČASOPISU HORYDOLY

www.horydoly.cz/outdoorexpress

KALENDÁŘ 2008 – DUBEN/KVĚTEN

25.4. valná hromada Svazu provozatelů lanovek a vleků
– Nové Město na Moravě

26.4. cyklomaratón Český ráj - Branžej

26.4. bouldering Padání - Petrohrad

1.5. Setkání seakajakářů - Mělník

1.5. povolené lezení - Adršpach

1.-4.5. Bikefestival - Garda

3.5. cyklomaratón Šela - Helfštýn

3.-4.5. Hrnčířské trhy - Beroun

6.-9.5. veletrh ATM - Dubaj

7.-11.5. veletrh Crotour - Záhřeb

8.-11.5. veletrh Marathon Sport Expo - Praha

9.5. veletrh Turistická burza - Poznaň

10.5. cyklomaratón Malevil - Jablonné

10.5.-1.6. Giro d'Italia

11.5. Prague International Marathon - Praha

17.-18.5. První parní víkend - Lužná

17.5. cyklomaratón Silesia - Opava

18.5. Den muzeí

28.5. Festival zdraví a pohybu - Olomouc

31.5. cyklomaratón Král Šumavy - Klatovy

OČEKÁVÁME

1.6. CYKLOZÁVOD GLOCKNERKÖNIG - BRUCK

4.-8.6. TURISTICKÝ SRAZ - LÁZNĚ BĚLOHRAD

6.-8.6. ATLAS ADVENTURE - JÁNSKÉ KOUPELE

7.6. EXTREM CUP - MALÁ SKÁLA

12.-15.6. VELETRH ITE - HONG KONG

19.-21.6. VELETRH BITE - PEKING

20.-22.6. CYKLOFESTIVAL JESTŘEBÍ HORY - ÚPICE

20.-22.6. CYKLOVÍKEND - MALÁ SKÁLA

21.6. ADRENALIN CUP - OSTRAVICE

25.6. PRAŽSKÉ SCHODY - CYKLISTIKA

3.-6.7. OUTDOOR GAMES - INTERLAKEN

13.-18.7. MISTROVSTVÍ SVĚTA V ORIENTAČNÍM ZÁVODU VOZÍČKÁŘŮ - ČECHY POD KOSÍŘEM

17.-20.7. VELETRH LEISURE - TAIWAN

17.-20.7. VELETRH OUTDOOR - FRIEDRICHSHAFEN

4.-7.8. VELETRH EUROBIKE - FRIEDRICHSHAFEN

7.-10.8. VELETRH OUTDOOR RETAILER - SALT LAKE CITY

6.9. DOLOMITENMANN - LIENZ

12.-14.9. VELETRH ČLOVĚK V PŘÍRODĚ - LOUNY

17.-19.9. VELETRH ŠPORT LÍNIA - BANSKÁ BYSTRICA

18.-21.9. VELETRH IFMA - KOLÍN NAD RÝNEM

30.9.-1.10. VELETRH INTERMOUNTAIN - ŠPINDLERŮV MLÝN

11.10. KRUMLOVSKÝ VODÁCKÝ MARATON - VYŠŠÍ BROD

25.10.-2.11. VELETRH HANSEBOOT - HAMBURG

6.-9.11. VELETRH SPORT LIFE - BRNO

15.-16.11. FESTIVAL CYKLOCESTOVÁNÍ - HRADEC KRÁLOVÉ

ROCKPOINT V OSTRAVĚ

Rockpoint otevřel v Ostravě na adrese Poštovní 3 velké Outdoor centrum. Na více než 600 metrech čtverečních prodejní plochy ve čtyřech podlažích lze koupit vybavení pro expedice i běžné použití. Další Outdoor centra jsou v Praze na Perštýně, na Poříčí a v Letňanech a na Masarykově ulici v Brně.

VODÁCKÉ OBCHODY WATER ELEMENT A RAMPASPORT

Dvě nové vodácké prodejny byly otevřeny během dubna na východě republiky. Ve vodácko-turistickém centru Rampasport v Týništi nad Orlicí je kromě půjčovny a prodejny lodí k dispozici tábořiště a bufet. Za vodáckým centrem Water Element v Brně - Komíně stojí stejnojmenná firma, která dováží lodě značek Rainbow, Dragorossi a Fluid.

DÉCATHLON NABÍRÁ LIDI

Francouzský řetězec sportovních supermarketů Decathlon míří do Česka. Vloni se o jeho příchodu spekulovalo, letos už Decathlon shání lidi a má zaregistrovanou doménu Decathlon.cz. Je velkou otázkou, co udělá Decathlon s konkurencí. Jeho sortiment se totiž na jedné straně překrývá s obecnými sportovními maloobchodními sítěmi jako je Sportissimo nebo Gigasport a na druhé straně zasahuje i do specializovaných obchodů na lyže a outdoorových obchodů Hudy a Rock Point.

TAJEMNÍK PRAŽÁK OPOUŠTÍ ČHS

Z funkce tajemníka Českého horolezeckého svazu odchází 1. května Jindřich Pražák. Svaz hledá jeho nástupce.

Kalendář outdoorových akcí najdete na www.horydoly.cz.

TYLOVÁ VEDE INSPEKCI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Ředitelkou České inspekce životního prostředí se stala Eva Tylová. Z poslední doby je známá jako bojovnice proti golfu v Klánovickém lese. V minulosti pracovala na Ministerstvu životního prostředí i v České inspekci životního prostředí, kde to vždy dotáhla na pozici náměstkyně. Je členkou Strany zelených.

LEZCI HROZOVI V MODELINGU

Sourozenci Lucie a Libor Hrozovi se stali tvářemi oděvní firmy Alpine Pro. Oba mladí lezci předvádějí v letošním katalogu oblečení na jaro a léto. Libor Hroza (20 let) je mistrem republiky v lezení na umě-

lých stěnách na rychlost a v této disciplíně jako jeden z mála na světě konkuruje Číňanům a Rusům. Lucie Hrozová (19 let) je mistryni republiky v boulderingu, lezení na rychlost a mistryni Slovenska v drytoolingu.

POLSKÁ HORSKÁ SLUŽBA VYMĚNILA ŠKODOVKY ZA CHEVROLETY

Polská horská služba (GOPR) vyměnila od letoška velkého sponzora. Dosud jezdila sponzorskými čtyřkolkami oktávami od Škodovky, teď předsedávají její členové na chevrolety. "Škodovky byly velmi dobré," pochvaluje si náčelník bieszczadského GOPRu Grzegorz Chudzik. "Chevrolet nabídl lepší finanční podmínky. Uvidíme, jak se s jeho auty bude jezdit po škodovkách." Dalšími velkými sponzory polského GOPRu jsou pivovar Zywiec, dvě pojišťovny a pneumatikáři Good Year.

MONTANA CLUB JE V NÁRUČI ADVENTURY

Adventura pohltila od letošního roku cestovní kancelář Montanacub. Montanacub se specializovala na severní Ameriku. To po ní převzala Adventura.

HUDY VYDĚLAL 30 MILIÓŇŮ

Hudy sport oznámil loňské hospodářské výsledky. Výnosy za rok 2007 byly 311 miliónů korun. Hrubý zisk

byl 30,2 miliónů korun. To je zvýšení o jedenáct miliónů oproti roku 2006. Hudy sport je velkoobchodním dovozcem několika značek a zároveň obhospodaruje franšizingovou síť devětatdvaceti prodejen v Česku a devíti na Slovensku, které prodávají outdoorové vybavení.

110 TISÍC LIDÍ PRACUJE PRO TURISTY

Cestovní ruch v České republice bezprostředně zaměstnává zhruba sto deset tisíc lidí. V roce 2006 devizové příjmy činily 113,1 mld. Kč. Tato částka je rovná 5,3 procentum objemu vývozu a 3,5 procenta HDP. Českou republiku navštívilo v roce 2006 přes 9 miliónů zahraničních turistů. Vyplývá to z analýzy cestovního ruchu, kterou vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj. Podrobně rozebírá čísla roku 2006 a první poloviny roku 2007.

OUTDOOROVÉ WEBY VZNIKAJÍ JAKO HOUBY PO DEŠTI

Vodácká škola a půjčovna Dronte spustila internetovou stránku **Kajakář** (www.kajakar.cz). "Nechceme se zaměřovat na ježdění v extrémních podmínkách, ale chceme poskytnout normálním smrtelníkům vodácké informace. Chceme přimět čtenáře k zamyšlení nad bezpečností pobytu na vodě a v přírodě. Poskytnout tipy na přiměřeně obtížné řeky," uvádí duchovní otec kajakářské školy Dronte Jiří Jícha Najman. Nový vodácký server **Kajaker** (www.kajaker.sk) se má na Slovensku k světu. Najdete v něm reportáže, vodácké průvodce a profily kajakářů na divoké vodě. Sdružení mladých ochránců přírody spustilo databázi **studánek a pramenů** v Česku (www.estudanky.cz). Pokud chcete, můžete do ní sami nějakou přidat.

Magíja, šetmá turistika v Polsku

Bieszczadský národní park v Polsku podporuje šetrnou turistiku. Výstavním kouskem je podle ochránců Zagroda Magíja. Zeptali jsme se na podrobnosti profesionálního ochránce národního parku Bieszczady Grzegorza Sítka.

Co myslíte pojmem šetmá turistika?

Chceme, aby do národního parku návštěvníci přicházeli vždy jen na jeden den a potom ho zase opustili.

Smí se tu chodit pouze po značených cestách.

Bydlení by mělo být v obcích pod horami v tradičních domech. Nechceme apartmánové rezidence a velké hotely.

Ukazujete jako vzor pension Magíja. Co je na něm typického pro váš přístup?

Ona je to už Zagroda Magíja, neboli dva domy. Jeden je postavený z modřinu a druhý z jedle. Oba pocházejí z dvacátých let minulého století. Majitelé Demkoviczovi je našli ve zbudovaném stavu, ale opatrně je rozebrali a převezli na svůj pozemek v městečku Orelec. Poskytují v nich ubytování přiměřené možnostem zdejší krajiny.

Co si pod tím máme představit?

Louka, kde domy stojí, sloužila vždycky lidem. Pouze při akci Visla v roce 1947 byli zdejší lidé vysídleni a domy spáleny. V roce 2003 se sem tedy znovu vrátil život. Lidé tedy neberou prostor divoké přírodě.

Název Magíja zní magicky nebo čarodějnický...

Ale to ne! Název vznikl ze zkratký křesťanských jmen mladých majitelů Magda i Janusz.

Co tady mohou turisté očekávat?

V domech není televize. Lidé sem přijedou, večer posedí, zaspívají si a popovídají. Přes den se mohou zúčastnit všech možných kurzů od domácího vaření piva po rybolov. Pod vedením odborníků je možné pozorovat přírodu a především ptáky.

Jaké jsou možnosti turistiky?

Chodí se na poloniny. Nedaleko je velká přehrada Solina. Na vzdálenější místa je možné zajet autobusem. Oblíbené jsou i pěší výpravy s přespaním na tábořišti v lese. Samostatnější návštěvníci jezdí na kolech. Doporučuji především trekkingové, protože Bieszczady nejsou příliš vysoké, ale za to rozlehlé hory. Jsou protkané hustou sítí silnic a lesních komunikací, na které je vjezd na bicyklech povolený.

Musím se zeptat také na ceny.

Průměrná cena za ubytování a polopenzi v chatě Magíja se pohybuje podle sezóny mezi 80 a 90 zlotými. Velmi dobrá cena v Bieszczadech za stejnou službu je 70 zlotých, ale mnohé penziony jsou dražší než Magíja.

Free Tibet!

Text: (kt)

Snad i Tibet jednou dostane zpět svou ztracenou svobodu. Tak končí článek o současných poměrech chudých vesničanů v Tibetu (přečtete si ho na str. 38-39).

Nikdy se tam nežilo lehce. Lidé v horských údolích jsou tak chudí, že na rozdíl od většiny světa nedostane návštěva

pozvání k domácímu jídlu, ale hospodyně počítá, že si návštěvníci přinesou stravu sami.

Domy kvůli důslednému hospodaření s teplem obývají v přízemí domácí zvířata a v patře je jediná místnost pro celou rodinu. Všichni vaří, pracují, žijí a spí dohromady.

Přesto Tibeťané sní především o svobodě. Posílají děti přes Himálaje do lámaistických klášterů v Indii, zuby nehty se drží své víry a doufají, že Tibet bude zase jejich státem. Měli bychom to dobře chápat, i naše Československo úpělo pod medvědí tlapou rudého bratra.

INZERCE

Se společností SHOCART po Česku

Nejkrásnější hřebenovkou Jeseníků skrz Pradědskou hornatinu

Červenohorské sedlo, bus – chata Švýčárna 6,5 km - Praděd, rozcestí 9 km – Praděd 10 km – Ovčárna 14 km – Vysoká hole 16 km – Jelení studánka 20 km – Skřítek, bus 26 km

Z Červenohorského sedla (1010 m), významného lyžařského střediska, kde zastavují dálkové i místní autobusy z Šumperka, Jeseníku i Brna, pozvolna stoupáme svahem Velkého Klínovce, kolem Výrovky na Malý a Velký Jezerník a dále místy po haťovém chodníku přes rašeliniště zamíříme k turistické chatě Švýčárna, která byla postavena již roku 1887 a je nejstarším zařízením pro turisty v Jeseníkách, a dále po asfaltové silničce až na nejvyšší vrchol Moravy na Praděd (1491 m). Na vrcholu stojí 145 metrů vysoká telekomunikační věž, která slouží zároveň jako meteorologická stanice. V přízemí se nalézá restaurace, při dobrém počasí je možné výtahem vyjet i na vyhlídku ve výšce 40 metrů. Z vrcholu se nám naskytne panoramatický rozhled na celé Jeseníky a Králický Sněžník, za dobré viditelnosti spatříme také i Krkonoše a pohoří na Slovensku.

Z vrcholu stále pokračujeme po silnici kolem Sporthotelu Kurzovní a rozcestí k chatě Barborka k vojenské chatě Ovčárna a stejnojmennému zimnímu horskému středisku. Po celý rok zde zajišťují autobusová doprava z Karlovy Studánky, můžeme se zde i ubytovat a občerstvit v několika zařízeních.

Na Ovčárně začíná nejkrásnější část celé hřebenové trasy s dalekými výhledy. Po svazích Vysoké hole obcházíme Petrovy kameny s charakteristickými skalami na vrcholu. Petrovy kameny prý byly místem, kde se scházely čarodějnice a obcovaly zde s dábly. Po loukách a v kosodřevině obklopeni nádhernými výhledy na všechny strany míříme přes Vysokou holi, Kamzičník, kolem Velkého Máje a Jeleního hřbetu k významnému turistickému rozcestí Jelení studánka, kde je pro případ špatného počasí postaven zastřešený kamenný útulek. Cesta dále pokračuje kolem kamenných moří a mrazových srubů na Břidličné hoře, Pecném, Peci a Ztracených kamenech až na sedlo Skřítek na hlavní silnici z Rýmařova do Šumperka, kterým projíždí velké množství místních i dálkových autobusů.

SHOCart doporučuje:

TURISTICKÉ MAPY

HORYDOLY.CZ

Vykročte vstříc zážitkům!

INTERNETOVÝ DENÍK WWW.HORYDOLY.CZ VYCHÁZÍ UŽ PĚT LET. PO CELOU DOBU SE ROZRŮSTÁ POD RUKAMA REDAKCE I POD TLAKEM ČTENÁŘŮ.

VĚNUJE VELKÝ PROSTOR VŠEM, KTEŘÍ AKTIVNĚ SPORTUJÍ, LEZOU PO HORÁCH, JEZDÍ TŘEBA V KÁNOI NEBO NA KOLE A VŮBEC ZAŽÍVAJÍ PŘI SPORTU A NA CESTÁCH ZAJÍMAVÉ VĚCI. REDAKCE SPOLU S NIMI VYTVÁŘÍ ŽIVÝ INTERNETOVÝ PROSTOR, KAM SE VŠICHNI RÁDI VRACEJÍ, KDE SE MOHOU BLÝSKNOUT SVÝMI ZÁŽITKY NEBO SE PORADIT S OSTATNÍMI.

HOROLEZCI

www.horydoly.cz/horolezci

Reportáže ze závodů, zprávy z horolezecké komunity, tipy na skalní lezení v Česku a horolezecké túry ve Vysokých Tatrách. Ochutnejte zimní hřebenovku na Ostrý štít, podívejte se na video z Bořně, poslechněte si rozhovor o závodním drytoolingu.

VODÁCI

www.horydoly.cz/vodaci

Jarní říčky a potoky, boj o zákaz lodí na Vltavě, aktuální vodácké zprávičky a fotogalerie, největší seznam půjčoven lodí v Česko-Slovensku. Splujte s námi znásilněnou Kněžmostku, zkoukněte filmy z Krumlovského maratónu, nebo pádlujte skrze Prahu.

LYŽAŘI

www.horydoly.cz/lyzari

Ještě nemáme dost sněhových radovánek. I na jaře vyrážíme do hor s lyžemi. Prohlédněte fascinující fotoreportáže z World Freeride Tour, vychutnejte jarní prašan v Courmayeuru a prosluněný firm v Krkonoších. Nezapomeňte, na Horydoly si moc sjezdovek neužijete, jezdíme do terénu!

DĚTI

www.horydoly.cz/deti

Narozením potomka nic nekončí! Pro outdoorové nadšence začíná něco nového. Je krásné ukázat dětem hory, řeky, skály, lesy... Nabízíme tipy na jarní cyklistické túry, které zvládnou i malé děti, matka popisuje první noc s kojencem ve stanu a další maminka nafilmovala horolezecký výstup pětiletého syna v Děvínském polesí.

OUTDOOROVÁ MÉDIA

www.horydoly.cz/media

Co se děje v mediální krajině? Vznikají a zanikají časopisy, objevují se nové zajímavé weby, redaktoři se přesouvají a občas se objeví nějaká kauza. Sledujeme vznikající internetové stránky a informujeme o připravovaných tiskových konferencích.

SPOTŘEBITELSKÉ TESTY

www.horydoly.cz/testy

Přehledy vybavení, spotřebitelské rady a nezávislé testy najdete ve speciální rubrice. Za studených nocí ve spacáku přijdou vhod ohřívací sáčky. Vyzkoušeli jsme vteřinové stany Quechua. Zkoušíme, zda se dá vysoudit poškozená žárovka v dataprojektoru Benq.

OUTDOOROVÝ BYZNYS

www.horydoly.cz/firmy

Cestovní a sportovní průmysl je mocným odvětvím ekonomiky. Desetina národního důchodu proudí právě odtud. To je více, než dokážou vydělat automobilky, strojírna, nebo zemědělské farmy. Přečtěte si rozhovor z novým ředitelem Hudysportu, majitelem Canardu a prohlédněte seznam outdoorových obchodů.

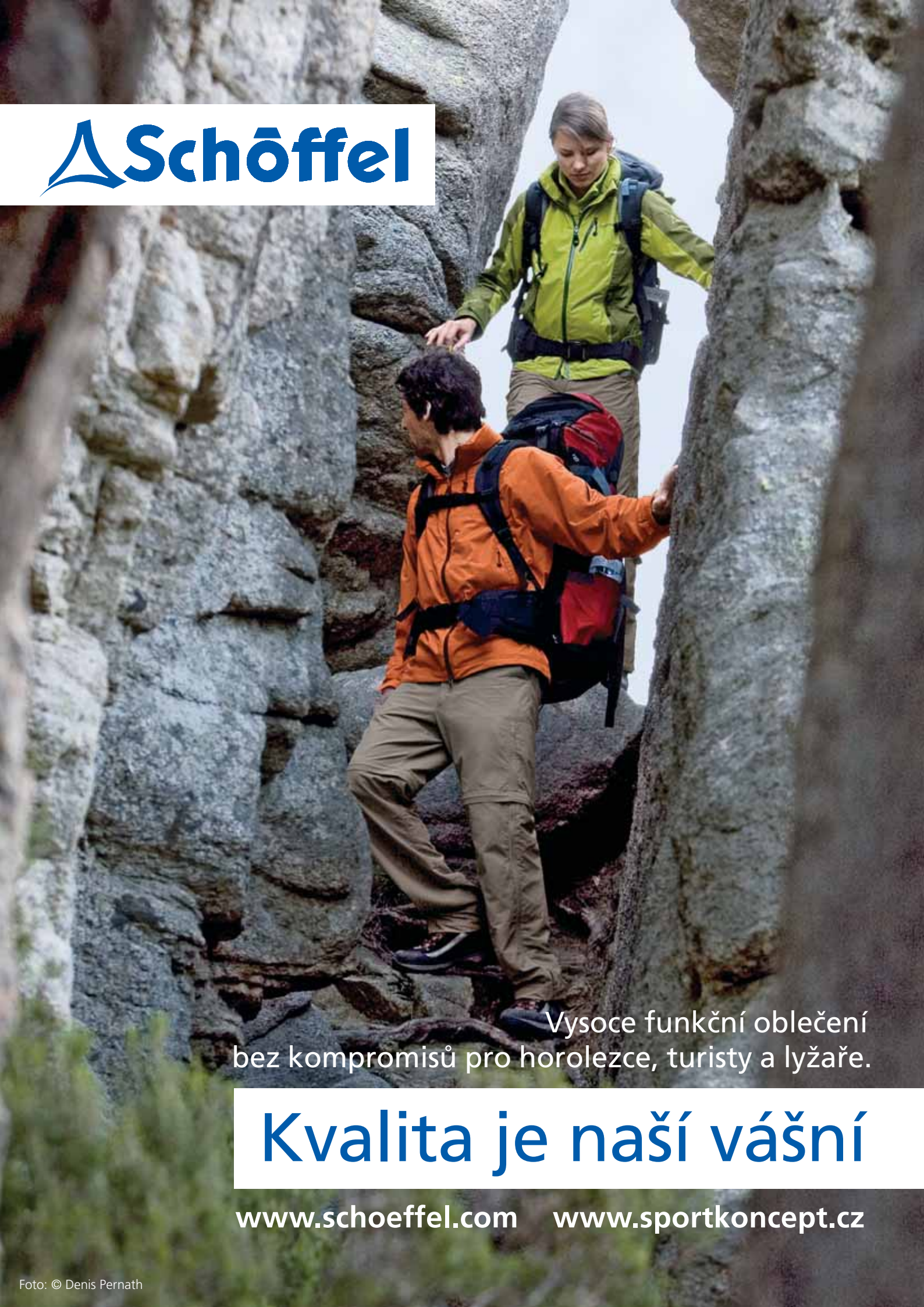

Horydoly

WWW.HORYDOLY.CZ

Schöffel

A photograph of two hikers in a rocky crevice. A man in an orange jacket and khaki pants is climbing, while a woman in a green jacket and khaki pants stands above him, reaching down to assist. Both are wearing large backpacks. The background is a rugged, grey rock face.

Vysoce funkční oblečení
bez kompromisů pro horolezce, turisty a lyžaře.

Kvalita je naší vášní

www.schoeffel.com

www.sportkoncept.cz